

Resahat

Aynel Pinar / Pınarın Başı Gözü Özü

Altı Aylık İlim ve Kültür Dergisi

YIL: 3 • SAYI:11 • EKİM 2019

Çamlıca Camii/İstanbul

ALLAH İÇİN VERİNCE
FEYZİ ARTAR VERENİN
Özlem YILDIRIM

TEYEMMÜM
Erol ŞENÖZ

MEVLANA MUHAMMED
BAKİ HAZRETLERİ
Cennet ÖZDEMİR

Sahibi
BEDİR KARAHAN İLİM YAYMA VE
YARDIMLAŞMA DERNEĞİ ADINA

Başkan
Yılmaz KARAHAN

Editör
Serdal ŞERBETÇİOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Yusuf Bedir YILMAZ

Yazı Denetim Kurulu
Yılmaz KARAHAN
Cennet ÖZDEMİR
Şeyda KÖŞKER

Yayın Kurulu
Muhammed Arap KARAHAN
Rabia KARAGÖZ
Hatice GÜREL
Cennet ÖZDEMİR
Davut ÖZDAL
Şeyda KÖŞKER
Erol ŞENÖZ
Özlem YILDIRIM
Ömer Faruk KEŞKEK
Ayşe ÇABUK
Fatma Zehra ÇABUK
Meral İSLAMOĞLU
Şerife YILMAZ

Yazışma Adresi
Sahabiye Mah. Çiğdem Sk. Çiğdem Apt.
No: 9/3
Kocasinan/Kayseri

İrtibat
resahatdergi@gmail.com
0 (532) 565 32 21

Web Sitesi
www.resahat.com

Grafik ve Tasarım
Volkan KARAKAŞ

Baskı
ORMAT MATBAA

Bu dergi **Basın Konseyi'nin** yayınladığı basın meslek ilke-lerine uymayı taahhüt eder. Yazı ve ilanların tüm sorumlu-luğu yazarlarına ve ilan sahibine aittir. Gönderilen yazı, şiir ve resim yayınlanmasada iade edilmez. Dergi, bu yazı ve resimlerini daha sonra yayınlama hakkını saklı tutar. Cevap hakkı doğabilecek yayın için cevap hakkı saklıdır. Dergide yer alan tüm yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

22 **Osmanlı Devletinde Medrese Eğitimi**
Şeyda KÖŞKER

26 **Mevlana Muhammed Baki Hazretleri**
Cennet ÖZDEMİR

32 **Allah İçin Verince Fezyi Artar Verenin**
Özlem YILDIRIM

içindekiler

44

Ümmete Adanan Bir Ömür; Bedir KARAHAN (K.S.) Efendi
Ömer Faruk KEŞKEK

04

Ehli Sünnet Üzere Bir Yol Gerekli
Muhammed Arap KARAHAN (H.Z)

08

Kalb-i Kur'an: Tin Suresi Tefsiri
Hatice GÜREL

12

Günah İşleyenlere Karşı
Allah'ın Rahmeti
Şerife YILMAZ

14

İslami ve Beşeri Hayatta; Sevgi,
Arkadaşlık Dostluk Kavramları
Meral İSLAMOĞLU

19

Feyiz Deryası; Edep-Niyet Edebi
Ayşe ÇABUK

20

Latif Bir Hikaye;
Sahi Siz O Musunuz?
Erol Şenöz

22

Osmanlı Devletinde
Medrese Eğitimi
Şeyda KÖŞKER

24

Rabita-ı Mevt (Ölüm Rabitası)
Davut ÖZDAL

26

Mevlana Muhammed Baki Hazretleri
Cennet ÖZDEMİR

32

Allah İçin Verince
Feyzi Artar Verenin
Özlem YILDIRIM

38

Fıkıh Köşesi; Teyemmüm
Erol ŞENÖZ

42

Kimse Nasibinin Nereden
Geleceğini Bilemez
Erol ŞENÖZ

44

Ümmete Adanan Bir Ömür; Bedir
KARAHAN (K.S.) Efendi
Ömer Faruk KEŞKEK

48

Kırkgeçit
Rabia KARAGÖZ

51

Eğer Beni Hafız Yapmazsanız
Erol ŞENÖZ

54

Siyer-i Nebi
Fatma Zehra ÇABUK

EHLİ SÜNNET ÜZERE BİR YOL GEREKLİ

MUHAMMED
ARAP KARAHAN

Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinize olsun. Bugün güzel bir gün, bereketli bir gün. Bedir Efendi Hazretlerinin, üstadımızın ölüm yıl dönümü, ahirete intikal etme yıl dönümü vesilesiyle burada toplandık. Normalde sekizinci ayın on üç on dördüne intikal ediyor ama kurban bayramından dolayı bugüne aldık. Efendi hazretleri öyle bir güzel zât ki vefatı bile bize Allah'ı hatırlatıyor. Allah'ın sohbetini ettiriyor. Allah'ın yolunu, Allah'ın zikrini bizlere söylettiriyor. Allah mekanını cennet etsin. Mahşerde şefaathakki tanındığında da inşallahü teala, şefaathakki sevgili Peygamber Efendimizle birlikte üzerimize eylesin inşallah. Dedim ya, sevgili üstadımız Bedir Efendi bize ne güzel bir yol bıraktı. Ne güzel bir yol açtı. Tarikat yolu, din-i İslam yolu, zikir yolu, sohbet yolu... Düşünün ki yeryüzünde bir sürü insan var. Çeşit çeşit işler ile uğraşıyorlar ama Allah'a şükür ki bizlere bu işle uğraşmak kaldı. Din-i İslam yolunda Allah davasında çalışmak nasip etti. Allah sevgili üstadımızdan sonsuz razı olsun. Belki alemde başka zâtlar gibi şatafatlı bir hayatı olmadı, sade yaşadı, gizlilerdendi, sırlıydı, Allah'ın sevdiği kullarındandı.

Bazen Efendi Hazretlerini düşündüğümde Peygamber Efendimiz'in hayatına o kadar benzetirim ki, yani şu yaşadığımız hayatta birçok veli, âlim, üstad, şeyh, zât var. Bedir Efendi'nin yaşantısının, Peygamber Efendimiz'e daha çok benzediğini gördüm. Ondandır ki bu yola sahip çıktım. Ondandır ki sizler ile beraberiz inşallah. Dedim ya reklamı yoktu, şatafatı yoktu, zenginliği yoktu. Yani dünyada yoktu belki ama Allah indinde vardı. Yani meşhur olanlardan değil de mecnun olup Allah'ın sevdiklerindendi. Öyle bir zâttı.

Şöyle bir kıssa anlatayım da demek istediğimi belki daha iyi anlatırız; Bir gün Hızır Aleyhisselam bir sohbele denk gelmiş. Bir veli sohbet ediyor. Onu da çok güzel zâtlar dinliyor, içlerinden bir tanesi de uyukluyor. Tabi siz sohbetleri dinlerken uyuklamayın, o uyuklayan veliymiş tabi. Bizim gibi günahkar değilmiş. Hızır Aleyhisselam uyuklayan zâta diyor ki (dürtüyor); "Kalk bu sohbetin kaçırılmaması lazım. Bunu kaçırma; bu hal sohbeti, bu bir kitapta yazmaz, Allah bu velinin kalbine verir oradan da sana dökülür." diyor.

Uyuklayan adam sakin bir şekilde diyor ki; "Ya beni rahatsız etme (bana karışma)". Derken Hızır Aleyhisselam gene duramıyor. Hani o sohbetin kaçırılmaması için adamı bir daha uyandırıyor. Diyor ki; "Ya hu uyuma, şu sohbeti dinle, şu hali dinle, bunu bir yerde bulamazsın". Adam diyor ki; "Bak bir daha bana dokunup, beni uyandırırsan senin Hızır Aleyhisselam olduğunu herkese söylerim". Bizim Hızır Aleyhisselam şaşırmış demiş ki; "Yarabbi, bu adam bana verdiği veliler listesinde yok, çoğu var ama bu yok. Bu nereden bilmiş beni?". Yani nidada bulunmuş Hızır Aleyhisselam. Allahüteala da Hızır Aleyhisselam'a nidada bulunmuş. Demiş ki; "Ey Hızır'ım sana verdiğim listede bizi sevenlerin listesi var. Bu adam da bizim sevdiğimizdendir." demiş.

Yani sevgili dostlar, inanın ki Efendi Hazretlerinin ihvanlarından dinliyoruz yaşantısını. Ben de gördüm, zor hatırlıyorum da, Allah'ın sevdiklerindendi. Ondan dolayı da biz unutmuyoruz. Duacıyız. İnşallah bizden sonraki nesiller de bu dergah da bu yolda devam edecekler bu zât ile.

Efendi Hazretleri'nden sözü devam etmişken size bir kerametini anlatayım, hatırasını anlatayım;

Mübarek yukarıdaki köyde ilk vazifesinin başladığı yıllar irşat görevini sağda solda duyuruyor. Diyorlar ki halden haber veriyormuş, sıkıntılara çare veriyormuş. İnsanlar koşup koşup geliyorlar. Bir gün Kayseri'den biri çıkmış gelmiş. Adamın bir derdi var, gidecek Efendi Hazretlerini ölçecek. Şeyh mi? Evliya mı? Veli mi? Derdimi bilecek mi? Sıkıntımı bilecek mi? diye. İki gün Efendi Hazretlerinin yanında kalmış. Efendi de bir şey söylememiş, kendisi de zaten derdini anlatmamış. Hani öyledir ya keramet bekler. Adam müsaade almak istemiş. Efendi Hazretleri; "Yavrum her halde sen buraya bir şey için geldin, yani bir derdin vardı. Söylemedin de" demiş. Adam da; "Vallahi Efendim sen bilmedin bende söylemedim" demiş. Efendi demiş ki; "Biz bilmedik mi şimdi?" Adam da "bilmediniz Efendim" demiş. Efendi Hazretleri, "Şu çobanı buraya çağırın" demiş. Yeğeni rahmetli Hüseyin amca vardı. Hüseyin Karahan çobanlık yapıyor o zaman orada.- Gelmiş oturmuş. Efendi, rahmetli Hüseyin amcanın elini tutmuş, nazar olunca rahmetli Hüseyin amca bayılmış. Anlatmaya başlamış. Efendim bu adam hacca gideceğim diye para biriktirdi. Birisi kar payı verdi faiz verdi üstüne. Adam ondan vazgeçemedi parayı verdi demiş. Şimdi parayı da alamıyor.

Hacca da gidemedi. Para da gitti. Yani şimdi gitsem bu şeyhden bir şey olur mu? Bir dua verir mi? Alabilir miyim? Müşkülüm çözülür mü? Adam bunun derdinde demiş. Paranın derdinde demiş. Öyle söyleyince Efendi, adama dönmüş demiş ki; "bildik mi derdini?". Adam "bildiniz Efendim" demiş. Neyse rahmetli Hüseyin amca'yı yerden kaldırmışlar Hüseyin amca ayıkmiş. Adam Kayseri'ye dönmüş. Kayseri'den dönünce Kayseri'deki hocalar başına toplanmışlar. Demişler ki; "Gittin evliyayı gördün, şeyhi gördün, halini bildi mi? Derdini bildi mi? Seni anladı mı?". Adam demiş ki; "Şeyh miydi? Alim miydi? Evliya mıydı? Bilmem ama çoban var ya çoban o her şeyi biliyor." demiş. Yani bu zâtın çobanı bile aleminden haber veriyor. Adam demiş ki; "Korktum ki öbür defterleri de açacak diye". Daha arkası varmış yani.

Zamanımız öyle bir zaman ki televizyonlarda bir yerlerde hocalar dinliyoruz ki, çoğu namazı sevdirmek dini sevdirmek için konuşmuyorlar, sünneti sevdirmek için konuşmuyorlar. Yoldan şaşırtmak için konuşuyorlar. Allah bunlardan bizi sakındırsın. Bu zamanda iyi bir mürşid-i kâmil, hele Bedir Efendi gibi böyle bir kapı, böyle bir kılavuz bu ahir zamanda gerekli, gerekli, gerekli. Ehli Sünnet üzere bir yol gerekli, gerekli. Çünkü zamanımız televizyonların, telefonların, medyanın ve internetin çok olduğu, insanların kafasının çok karıştığı bir zaman.

Yani birinin farz dediğine diğeri yok diyor. Birinin yok dediğine diğeri farz diyor, şirk diyor. Öyle karışık bir alem var dışarda ki, siz ihvanlar müridler, bir üstadınız olduğundan bu tehlikeye çok maruz kalmıyorsunuz. Dışarda bizim konuştuğumuz üniversite talebeleri, okumuş olanlar bizlere soruyorlar bunların hepsini. Elhamdülillah ki böyle bir kapıdayız. Elhamdülillah ki sağlam bir itikat, şeriat-ı Ahmediye, sünnet-i seniye üzerine bir yolumuz var. Rabbim bu hidayeti bizlerden almasın inşallahü teala.

Hani çobandan bahsettik ya, hani bir efendiden bahsettik ya, beni çok etkileyen bir çoban kıssası anlatayım size. Takva nasıl bir şey? Allah'ı gerçekten bilmek nasıl bir şey? Konya'nın Hadim ilçesinde bir Hadimi Hazretleri var. O âlim bir zât. Yolunuz oraya düşerse bir ziyaret edin. Talebe yetiştiren, din-i İslam için çalışan bir zât. Bu zât bir gün yola çıkmış. Yol arkadaşlarından birisi tüccar bir çoban da bunlara dahil olmuş. Beraber devam etmişler. Bir yerde konaklamışlar. Namaz kılmışlar. Yemek yemişler. Bu hal ehlinin, ilim ehillerinin duaları vardır. Yani bilirler onlar bir yerde dua ederlerse kabul olur, yanındaki arkadaşının duası kabul olur, yolcunun duası kabul olur, mazlumun duası kabul olur. Öyle buyurdu ya Peygamber Efendimiz (sav). Sonra biz dua edelim demişler. Hani biz yolcuyuz, mazlumuz kabul olur. Âlim olan zât şöyle dua etmiş;

“Ya Rabbim ben ilim sahibiyim. Bana şöyle güzel bir yerden Kur-an kursu nasip et, içini de talebelerle dolu nasip et, ben ömrümün sonuna kadar senin yoluna, senin dinine hizmet edeyim.” demiş. Onlarda amin demişler. İkincisi tüccar elini kaldırmış. O da demiş ki; “Bunca yıldır bu yoldan gider gelir ticaret yaparım. Baktığım işin emeğini alamıyorum. Benim rızımı bereketlendir. Benim kazancımı arttır. Beni zengin kıl.” demiş. Ona da amin demişler. Sıra çobana gelmiş. Çoban dua edecek. El kaldırmışlar. Çobanında bir sürü şey istemesini bekliyorlar. Çoban şöyle demiş; “ Ya rabbim benim dünyadan bir isteğim yok. Bana rızanı nasip et.” demiş ve amin demişler. Şimdi bu zât diyor ki; “Bana Allah bir Kur-an kursu bir dergah nasip etti. İç de talebelerle doldu.” diyor. Yıllar sonra o tüccarla da görüştüm” diyor. “O da çok zengin bir tüccar oldu” diyor. “Ona da Allah sayısız mal mülk verdi” diyor. “Anladım ki” diyor. “O gün orada dua kabul olmuş. Kazanan çoban oldu.” diyor. Ne demişti çoban; “Yarabbi

bana rızanı ver”. “Yani biz uğraştık, uğraştık, uğraşıyoruz ama çoban kazandı” demişti o zât. Allah hepimizi kazananlardan eylesin inşallah. Her iki cihanda da kazananlardan eylesin.

Buralara geldiniz şeref verdiniz. Efendi Hazretleri'nin memleketinde Rabbim bu yolu beraber yürümeyi nasip etsin inşallah. Bizden sonra da bu din-i İslam bayrağı, sancığı kıyamete kadar devam etsin inşallah. Hani Allahü Teala ayeti kerimede buyuruyor ya; “ İçinizden kıyamete kadar iyiliği yaşayacak ve emredecek, kötülükten kendini alıkoymak ve kötülükten sizleri de nefyedecek bir topluluk bulunsun.” İnşallah o topluluk sizler olun. İnşallah ömrümüzün sonuna kadar evlatlarımız da bu yolda olsun. Mallarımızı, paralarımızı, canlarımızı Allah yolunda harcayalım. Gücümüz yetsin. Rabbim gönüllerimizi cömert etsin. İnşallah tekrar tekrar buralarda buluşalım.

Kalb-i Kur'an

Tin Suresi Meal ve Tefsiri

Hatice GÜREL

Surenin Takdimi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالرَّيْتُونَ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ
خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾ فَمَا يُكَذِّبُكَ
بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

Tin Suresi Mekke' de inmiş olup sekiz ayettir. Şu iki meşhur konuyu ele alır.

- 1- Yüce Allah'ın insan nevini değerli kılması
- 2- Hesap ve cezaya inanma

Bu mübarek sure Yüce Allah'ın insanı değerli kıldığına, onu en güzel şekilde yarattığına dair mukaddes ve şerefli yerlere yeminle başlar.

Bu yerler Allah(cc)'ın vahiy indirmekle üstün kıldığı Beyt-i Makdis, Tûr Dağı ve Mekke-i Mükerrerme'dir. İnsan, Rabbinin nimetine şükretmediği takdirde cehennemın alt tabakalarına gönderilecektir.

Sure, insanı en güzel ve mükemmel bir şekilde yaratmasında Âlemlerin Rabbinin gücünü gösteren delillerden sonra kâfirin, hâlâ öldükten sonra dirilmeyi ve haşri inkârını kınar. "Ant olsun biz insanı en güzel bir biçimde yarattık. Sonra onu aşağıların aşağısına gönderdik."

Sure müminlere sevap vermek ve kâfirleri cezalandırmak suretiyle adaletle muamele edeceğini açıklayarak sona erer. "Artık hangi düşünce sana dini yalanlatır? Allah hâkimler hâkimi değil midir?"

Bu ayetlerde hesabın varlığı anlatılmakta ve ahiret hayatı ispat edilmektedir.

MEAL

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bismillâhirrahmanirrahim

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla

1,2,3,4,5. Ayetler: İncir'e, Zeytin'e, Tûr-ı Sina'ya ve şu emin beldeye (Mekke-i Mükerrime) yemin ederim ki biz insanı en güzel biçimde yarattık. Sonra onu aşağıların aşağısına gönderdik.

6. Ayet: Fakat iman edip salih amel işleyenler hariç, onlar için eksilmeyen devamlı bir ecir vardır.

7. Ayet: Artık bundan sonra (ey insan) sana dini yalanlatan nedir?

8. Ayet: Allah, hâkimler hâkimi değil midir?

AYETLERİN TEFSİRİ

1-Bu bir yemindir. İncir'e ve zeytin'e yemin ederim. Allah(cc), bereketli oldukları ve çok yararları bulunduğu için bunlara yemin etti. "Yüce Allah incir ve zeytinin bittiği yerlere yemin etti. Çünkü incir Dımaşk' ta, zeytinde Beyti Maktis' te çok olur.

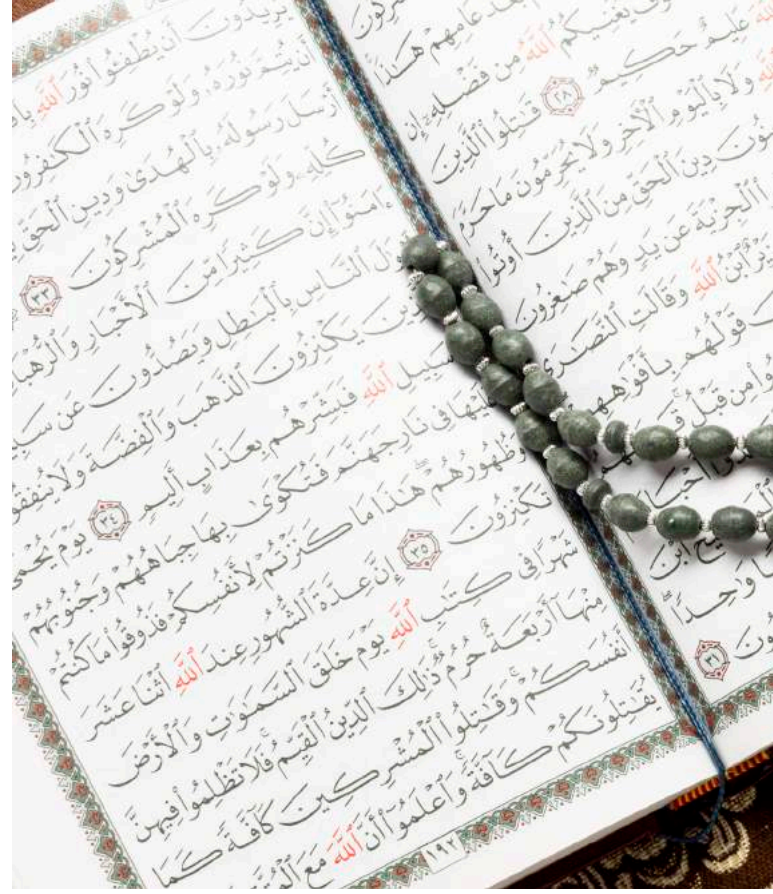
2-Bereketli doğada yemin ederim. Bu, üzerinde Allah'ın (c.c.), Musa(a.s.) ile konuştuğu, çok ağaçlı, güzel ve bereketli "Tûr-ı Sina dağıdır." Denilir ki: Tûr Dağı güzel ve bereketli olduğu için sinir ve seyna sıfatıyla nitelenerek ona "Tûr-ı sinin" denilmiştir.

3-İçine girenlerin canları ve malları konusunda emin olduğu belde Mekke-i Mükerrime'ye yemin ederim.

Yüce Allah meâlen, "Çevrelerinden insanlar kapılıp götürülürken bizim(orayı) güven içinde kutsi bir yer yaptığımızı görmediler mi?" buyurmuştur. Bundan birçok müfessirin görüşüne göre, şerefli ve bereketli yerlere yapılmış yeminlerdir.

Emin belde Mekke-i Mükerrime'dir. Allah onu korusun.

Tûr-i sinin ise, üzerinde Yüce Allah'ın Musâ (a.s.) ile konuştuğu dağıdır.

Buna Tûr-ı Seynâ da denir. İncir ve zeytine gelince biri Dımaşk'te diğeri Beyti Maktis'te iki dağıdır. İncir ve zeytinden bunların yetiştiği yer kastedilmiştir.

Bu şeylere yeminden maksat o bereketli yerlerin şerefli olduğu ve peygamberlerin gönderilmesi ile orada ortaya çıkan hayır ve bereketi açıklamaktır.

4-Kuşkusuz biz insan nevini, en mükemmel ve en güzel sıfatlarla nitelenmiş olarak en güzel biçimde yarattık. Yani şekli güzel, boyu düzgün, uzuvları birbirine uygun, bilgi, anlayış, akıl erdirme, iyi ve kötüyü ayırma, konuşma ve edep sıfatları ile donatılmış olarak yarattık. "En güzel biçimde yarattık demektir."

5-Kendisini bu şekilde yaratmamızın gereğini yerine getiremeyenin, derecesini aşağıların aşağısına indirdik. Zira o en güzel biçimde yaratma nimetimize şükretmedi.

Kendisine verdiğimiz bu güzel özellikleri bize itaatte kullanmadı. Dolayısıyla biz de onu, aşağıların aşağısına yani cehenneme indireceğiz.

haksızı ayırma bakımından adillerin adili değil midir?

Hz. Muhammed (a.s.) bu ayeti okuduğunda, “Evet, ben de buna şahitlik edenlerdenim” derdi.

AYETLERDE GEÇEN KELİMELERİN İZAHI

تُرَّسُ Tur-u sinin, Allah'ın (cc) Hz. Musâ (as) ile konuştuğu Tur dağı' dır. Sinin, bereketli demektir.

تَوَكَّم Takvim, doğrultmak demektir.

“Ağacı düzeltip doğrulttu” demektir.

“Zaman onu dengeli, iyi görüşlü ve akıllı kıldı” manasına denir.

مَمْنُونٌ Memnun, kesilen yani tükenen, din ceza demektir. “Karşılığını verdi” anlamına gelir.

“Yaptığın gibi sana karşılığı verilir” manasındadır.

TİN SÛRESİNİ FAZİLETİ

“Cehennem en alt tabakasıdır.” Yani insanı ömrünün verimsiz çağına götürürüz ki bu da gençlikten sonra ihtiyarlaması kuvvetli olduktan sonra zayıf düşmesidir. Ayetin akışında, ilk akla gelen, kâfirin kıyamet günündeki haline ve onun en güzel ve eşsiz bir şekilde yaratılmışken, en çirkin ve adi bir şekilde olacağına işaret eder.

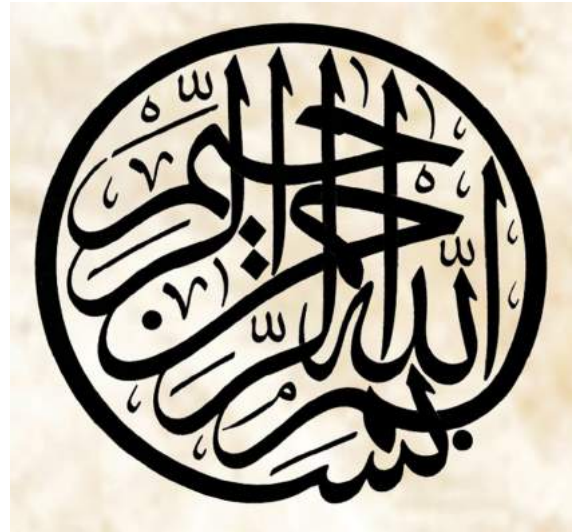
6- Ancak hem iman edip hem de salih amel işleyen müminler bunun dışındadır. Onlar için tükenmeyen sürekli bir mükâfat yani takva sahiplerinin yurdu olan cennet vardır.

7- Bu, üçüncü şahıstan ikinci şahsa dönme üslubuyla insana yapılmış bir hitaptır. Yani, Ey insan! Bu açıklama ve apaçık delillerden sonra, senin yalanlamana sebep ne? Allah'ın, öldükten sonra diriltme ve hesaba gücü yeteceğini gösteren en açık delillerdendir. O halde bu delillerden sonra, hesap gününü yalanlamaya seni iten nedir?

8- Yaratan ve en güzel biçimi veren Allah, kullar arasında hükmetme ve haklı ile

Resulullah (sav) buyurdu ki;

Her kim bu sureyi okumaya devam ederse, o kişi dünyada buldukça Allah' u Teâlâ ona afiyet ve yakın (şüphe olmayan iman) verir ve öleceği zamanda Allah' u Teâlâ o kişiye bu sureyi okuyanların sayısınca sevap ve mükâfat verir.

GÜNAH İŞLEYENLERE KARŞI ALLAH'IN RAHMETİ

Şerife YILMAZ

De ki: " Ey haddi aşarak nefislerine karşı israf etmiş olan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü Allah, bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir." (Zümer 39/53)

"Tövbe eden, günah işlememiş gibi olur." (İbni Mâce)

Tövbe Nedir?

Tövbe (tevb, metâb), Arapça bir kelime olup "geri dönmek, dönüş yapmak" anlamındadır. Terim anlamı ise, dine göre kötü durumdan, işlediği günahattan ya da suçtan pişmanlık duyarak bir daha yapmamaya karar vermektir. Yüce Allah(c.c):

"Ey iman edenler! Tövbe-i nasûh ile Allah'a dönün. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter ve sizi içinden ırmaklar akan cennetlere yerleştirir..." (Tahrim 66/8) buyurmaktadır.

Bu ayette kastedilen nasûh tövbesi nedir?

Samimi bir tövbe ile Allah'a dönmektir. Kulun hemen günahı terk edip, geçmişte olanlara pişman olması, gelecekte günah işlememeye karar vermesi ve üzerinde bulunan her hakkı sahibine ödemesidir.

Tövbe Nasıl Edilmelidir?

İşlenen günah ve kabahatten kurtulma, manevi kirlerden arınma yolu tövbedir. Tövbe, yaptığı işin günah olduğunu kusur veya kabahat olduğunu suç işlediğini kabul etmekle başlar. İşte bu anlamda tövbe, bir ibadet olarak da sadece yüce Rabb'imize tahsis edilmelidir. Kul, tövbesini her mekânda gerçekleştirebilir. Tövbe edebilmek için şahsın camide bulunması, tekke veya zaviyede olması gibi bir şart yoktur. Gerçek tövbe için kişi samimi bir şekilde geçmişe pişmanlık duymalı, gelecekte aynı hatayı işlememe kararı ile birlikte yaşadığı ortamda günahı terk etmelidir.

Kul haklarının sahibine iade edilmesi tövbenin en önemli unsurudur. Kul işlediği günahı dolayısıyla Allah'a daha ciddi olarak sığındığı ve daha ihlaslı bir şekilde yöneldiği takdirde günahları sevaplara döner. Bu gerçek Kur'an'da şu şekilde anlatılmaktadır: "Ancak tövbe ve iman edip iyi davranışlarda bulunanlar başka; Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir."(Furkan 25/70)

Yapılan Tövbenin Kabul Olduğu Anlaşılabilir mi?

Tövbe bir ibadet olup bu ibadetin devamlı olması için neticesi gizli kalmıştır. Ta ki kul ömrünün sonuna kadar duaya ve tövbeye devam etsin. Kulun tövbesinin kabul olup olmadığına dair kesin bir hüküm yoktur. Ancak buna dair işaretler vardır. Bunlar:

- ❖ Kötü arkadaşlardan ayrılmak, onlara karşı direnmek ve iyi kimselere katılmak.
- ❖ Bütün günahlardan kesik, bütün tâatlara dönük olmak.
- ❖ Dünya sevgisini kalbinden çıkarmak, ahiret hüznünü kalbinde bütünü ile duymak.
- ❖ Allah'ın kefil olduğu rızık ile kalben meşgul olmaktan kendini almak. Asıl, kendisine emrettiği işle meşgul olmak.

Bir kimsede, bu alâmetlerin bulunması tövbesinin kabulüne işarettir.

Tövbe hakiki olunca makbul olur. Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah'ın tövbe edenleri övmesi (Tevbe 9/112) ve tövbe kapısını çalan kullarını sevdiğini ifade etmesi tövbelerin kabul edileceğine delildir:

" ... Şüphesiz ki Allah çok tövbe edenleri de sever, çok temizlenenleri de sever."(Bakara 2/222)

"Onlar bilmiyorlar mı ki, Allah kullarının tövbesini kabul eder ve sadakaları da alır. Allah tevbeleri kabul edendir, çok merhametlidir."(Tevbe 9/104)

Tövbeyi Bozarak Günah İşleyen Kişi Tekrar Tövbe edebilir mi?

Cenâb-ı Hak kulunu hayatı boyu sadece bir kereliğine affedecek olsaydı, ondan sonra insana günah işleme imkânı ve fırsatı vermemesi gerekirdi. Yani Allah Teâlâ affetmek istemeseydi, bize af isteme duygusunu vermezdi. Yüce Allah (cc), insanı sevap ve günah işleyebilecek bir özellikte yaratmıştır. Sevgili Peygamberimiz(sav): "Nefsim kudret elinde olan Zât'a yemin ederim ki, eğer siz hiç günah işlemesiniz, Allah sizi toptan helâk eder; sonra günah işleyen, arkadan da istiğfar eden bir kavim yaratır ve onları mağfiret ederdi."(Müslim, Tevbe 9.) buyurmuştur.

Kul ' Ben bu günahla Rabbimin huzuruna nasıl gidip tövbe ederim!' şeklindeki şeytanın verdiği vesveseye kapılmamalı, Allah'tan ümit kesmemelidir ve Allah'ın Gaffâr ve Tevâb isimlerine sığınmalıdır. İşlenen günah, yerle gök arasını doldursa bile tövbe ettikten sonra Allah (cc) onun günahını bağışlar. Günahların en büyüğü Allah'a ortak koşmak ve O'nu inkâr etmektir. Kur'an-ı Kerim'de bu konuyla ilgili şöyle buyurulmaktadır:

"Şüphesiz Allah kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında dilediğini bağışlar. Allah'a ortak koşan, muhakkak ki, derin bir sapıklığa düşmüştür."(Nisa 4/116)

İnsan 'Nasıl olsa tövbe ederim!' düşüncesiyle günaha dalmamalı ve günahı ısrarcı olmamalıdır. Çünkü tövbe etme fırsatı bulabilecek mi, ömrü yetecek mi, Allah kendisine tövbeye dönüş fırsatı verecek mi? Bunu kul bilemez. İnsan için lüzumlu olan, devamlı Allah'a tövbe etmektir. Ölüm geldiği zaman, kendisini tövbe üzerinde bulmalıdır.

Allah Teâlâ'dan dileğimiz, bizi tövbe etmeye muvaffak eylesin. Âmin.

Selam ve dua ile...

Kaynaklar:

1. Ebu'l-Leys Semerkandî, Tenbihu'l Gâfilîn, s.133-161
2. <https://sorularlailslamiyet.com>

İSLAMİ VE BEŞERİ HAYATTA

SEVGİ, ARKADAŞLIK DOSTLUK KAVRAMLARININ ÖNEMİ

Meral İSLAMOĞLU

Kâinat, sonsuz bir muhabbet ve sevgi üzerine yaratmıştır. Varlık âleminin yaratılma sebebi şüphesiz, âlemlere rahmet olarak gönderilen, Fahr-i Kâinat Efendimiz (sav)'dir. Zira yüce yaratıcı Allah (cc); habibi, en sevgilisi olan, peygamber efendimizi (sav) işaret ederek "Levlâke levlâke lemâ halaktü'l-eflâk" Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım diye buyurmuştur. Görülüyor ki Allah(cc)'ın sevgisine mazhar olan ilk insan Peygamber Efendimiz (sav)'dir ve âlemler onun hatırına yaratılmıştır. Madde ve mana âlemindeki her türlü mevcudat bu sevgi ve muhabbetin tezahürünün, tecellisi, bir neticesidir. Bu muhabbet nuru dünya hayatı vesilesiyle tüm canlılarda vücut bulmuştur.

İnsan yaratılış itibari ile kalbine nakşedilmiş bu sonsuz sevgi ve muhabbet duygusuna sahip olarak dünyaya gelir. Bunun için özel bir çaba sarf etmesine gerek yoktur. Zaten, doğduğu an itibari ile sevmek, sevilmek, ait olmak, birine ihtiyaç duymak hissiyatı ile yaratıcı tarafından programlanmıştır. Ki dünya hayatı; insanın bu yaratılıştan gelen pek tabii özelliklerine istinaden; ortak paydada birleşen insanların bir araya gelerek sosyal cemiyetler, topluluklar halinde yaşamalarını iktiza eder.

Sosyal ve beşeri hayat dediğimiz olgu; toplumun temelini oluşturan anne, baba, kardeş ve akrabalarından oluşan, aile birimiyle başlayıp, komşu, mahalleli, aynı köylü aynı şehirli,

aynı memleketli, aynı ülkenin vatandaşı olmak, aynı dine mensup olmak kavramlarıyla silsile halinde devam eden bir süreçtir.

İnsan bu akış içerisinde, ailesini seçme veya değiştirme şansına sahip değildir ve bu ona bir kader olarak sunulmuştur. Ama bunun dışındakileri cüz-i iradesi ile seçme ve değiştirme hakkına sahiptir. İşte tam da bu noktada insanları bir araya getiren seçimlerine kriter teşkil eden temel sebep devreye girer. Nedir bu sebep? İnsanları birleştiren, birbirine bağlayan, kaynaştıran, birlikte yaşayabilme yetisi kazandıran şey sevgi muhabbet dostluk ve uhuvvet kavramlarıdır. Bu duygular olmadan insanların mutlu ve huzurlu bir dünya hayatı sürdürebilmelerine imkân yoktur. Çünkü her insan farklı huy ve karakterlere sahip olarak yaratılmıştır. Bu farklılıklara rağmen kendi dışındaki insanlara katlanabilmesi, bir arada yaşıyor olabilmesi sadece, sevgi ve muhabbet duygusu ile açıklanabilir.

“Eğer insanlar arasında dostluk olmazsa yer yüzünde kargaşalık, fitne ve büyük bozgun çıkar” ayeti (Enfal,8/73.) bizlere bu minvalde yol göstericidir. Bu ayete dayanarak diyebiliriz ki, toplumsal karmaşa ve anlaşmazlıkların temel sebebi insanlar arasındaki sevgisizliktir.

İnsanları bir arada tutan şey “sevgi”dir dedik. Sevgi ise muhabbetine kayıtsız şartsız bir şekilde ebedi olarak kalben bağlılığı ifade eder. Esasını sevginin teşkil ettiği bu bağlılı-

ğı çeşitlendirmek ve derecelendirmek mümkündür.

Kur-an-ı Kerim’de pek çok ayette dostluktan bahsedilmektedir. “Farsça’ da “seven, sevgili, yâr” anlamındaki dost kelimesinden gelen dostluk İslâmî literatürde sadâkat, uhuvvet, meveddet, sohbet gibi değişik kelimelerle ifade edilmiş, ayrıca velî ve refik kelimeleri başka anlamları yanında “dost” manasında da kullanılmıştır. Kur’ân-ı Kerim’de bu anlamda en çok geçen kelime velîdir. Velî tekil ve çoğul olarak (evliyâ) yer aldığı seksen yedi ayetin kırk altısında Allah’ın insanlara dostluğu, iki ayette insanların Allah’a dostlukları, on ayette insanlarla şeytan arasındaki dostluk, diğerlerinde ise iyi veya kötüler arasındaki dostluklar için kullanılmıştır. Bu ayetlerin çoğunda insanlara, müminlere ve Peygamber’e yardımcı olacak, onları koruyacak, bağışlayacak, karanlıklardan aydınlığa çıkaracak olan gerçek dostun Allah olduğu, insanların bu anlamda Allah’tan başka dostları bulunmadığı ifade edilmekte, böylece onların gerçek ve ebedî dost olarak Allah’ı bilmeleri, O’na dayanıp güvenmeleri öğütlenmektedir.”(TDV İslam Ansiklopedisi/511).

Mensubu olduğumuz İslam dini bizlere sevgi ve hoşgörüyü emreder. Bu hususta esas alacağımız kaynak Kur’an-ı Kerim ve onun en güzel uygulayıcısı ve öğreticisi olan Peygamber Efendimiz (sav)’dir. Şüphesiz ki, Kur’an-ı Kerim sosyal hayatımızı ve beşeri ilişkilerimizi düzenleyen nasıl uygulayacağımızı öğre-

ten en doğru ve en güvenilir kaynaktır.

Allah'ı sevmek ilk önce onun eserlerini tanıyıp sevmekle başlar. Çünkü hayatta her şeyin bir alfabesi, bir öğrenme süreci vardır. Bir anda bütünü öğrenmeye çalışmak zor ve meşakkatlidir. Nasıl ki muhteşem güzellikte bir sanat eseri gördüğümüzde ilk önce onun üzerindeki sanatı inceler ve o esere hayran oluruz yani ilk dikkatimizi çeken şey eserin kendisidir. Ama sonrasında böylesine güzel bir eser ortaya koyan sanatkârı, asıl müsebbibi merak eder; ona hayranlık ve muhabbet duymaya başlarız. Burada eser; asıl sanatkâra muhabbet duymaya bir sebeptir. İşte insanı sevmek de Allah'ı tanıyıp sevmeye sebeptir.

Peki, bir insan bir insanı neden sever? Bir insanı kendimize dost edinirken neleri kendimize kriter olarak almalıyız? Dostluk kriterlerinin başında; güzel ahlak, güvenilirlik, dürüstlük, sadakat, vefa, cömertlik, nezaket, kibarlık, güler yüzlü olmak vb. hasletleri sayabiliriz. İnsan hayat yolculuğunda bu özelliklere sahip olduğunu düşündüğü mümin ve salih kimseleri kendisine yoldaş edinmeli ve kendisi de bizzat bu hasletlere sahip olmalıdır. Sağlam dostluklar sağlam bir karakter gerektirir.

Gerçek dostluğun ne olduğunu bilmek istersek Peygamber Efendimizin hayatındaki insanlarla olan münasebetine bakmamız gerekir. Zira Peygamber Efendimiz (sav) insanlığa her alanda örnek ve rehber olarak gönderilmiştir. Peygamber Efendimiz (sav) karakter olarak yumuşak huylu, iyilik ve zarafet timsali bir şahsiyet idi ve tüm insanlara karşı nazik davranırdı, asla sesini yükseltmez, en güzel şekilde muamele ederdi. Karşısındakinin nefsinin kendi nefesine tercih eder asla insanlara karşı gururlu ve kibirli davranmazdı.

Efendimiz (sav) Hazretleri, bir gün ağaçlık bir yere girer. O ağaçlardan iki misvâk alır. Onlardan biri eğri; diğeri de düzgündür. Efendimiz (sav) Hazretlerinin yanında o esnada ashâbından bazı kişiler vardır. O düzgün olan misvâkı yanındaki sahabeye verir. Ve eğri misvâkı da kendisi için alır. O sahabe:

- "Ya Resûlallah! Bu düzgün misvâka (kullanmaya) Sen benden daha lâyıksın!" der.

Efendimiz (sav) Hazretleri de buyurur ki: - "Herhangi bir arkadaş, biriyle bir gündüzün bir saatinde bile arkadaşlık ettiğinde; mutlaka bu arkadaşlık ve sohbetten suâl olunacaktır! Allahû Teâlâ Hazretlerinin hakkını yerine getirdi mi? Yoksa zâyı etti mi?"

Yine Peygamberimiz (sav) buyuruyorlar ki; "Arkadaşlık yapan iki kişiden Allah-u Teala tarafından en çok sevilen, arkadaşına daha yumuşak davranandır". (Bidâyetü'l Hidâye İmam-ı Gazâlî -k.s.-)

Peygamber efendimiz dostlarını asla ihmal etmezdi. En yakın arkadaşı Hz. Ebu Bekir'i her gün ziyaret eder ahvalini sorardı. Sadece kendi dostlarına kıymet vermez dostlarının da dostlarına sahip çıkardı. Hatta eşi Hz. Hatice vefat ettikten sonra bile onun dostlarını ziyaret edip hatırlarını soracak kadar yüce gönüllü kadirşinas bir insandı.

Buna mukabil; Peygamber Efendimiz (sav) de, gözünden yaş gelmesine rağmen, sırf sevgili

dostunun uykusuna zarar gelmesin diyerek elini sokan yılanın acısına bile katlanan ve bir ah etmeyen dostların en sadığı Hz. Ebu Bekir Sıddık (ra) gibi güzide dostlara, bir saniye olsun durup düşünmeden "Anam babam ve canım sana feda olsun ya resulallah" diyebilen bir ashaba sahipti. İşte gerçek dost olmanın yolu Allah için sevmekten, onun rızasını kazanmaya çalışmaktan ve dostunun nefsinin kendi nefsinden ileri görmekten geçiyordu.

Yaşadığımız zaman dilimindeki dostluklara baktığımızda ise menfaatlerin nefislerin ters düştüğü noktada son bulan, dostluğun gerçek manasını asla doldurmayan, asla bir derinliği olmayan, yüzeysel, maddeye, menfaat ilişkisine dayanan, maneviyattan tamamen uzak, içi boşaltılmış ilişkiler görüyoruz. Kadir kıymet bilmek yok, vefa yok, hatır gönül saymak yok, bir insanı kusurlarıyla sevmek yok, affedicilik yok, en önemlisi ise Allah için sevmek yok. Bunlar olmayınca da aslında ilişkinin adı Dostluk değil bir çeşit or-

taklık oluyor. Menfaatin bittiği ya da amacın hâsıl olduğu anda dost dediğimiz insanlar birbirlerini yarı yolda bırakıyorlar. Bir atasözü der ki "Evvel refik badel tarik". Bu meşakkatli dünya hayatında insan, mutlu ve huzurlu olmak, saadeti yakalamak istiyor ve bunu ahiret hayatına da taşımak istiyorsa dostunu ona göre seçmelidir.

Nasıl oldu da insan dostluğun gerçek manasını yitirdi? Dostluk dediğimiz şey nasıl oldu da etten kemikten ruhtan gerçek âlemden sıyrılıp sahte sosyal mecralarda kendine yer edindi. Kuşkusuz buna sebep iletişim çağının bize dayatmış olduğu teknolojik gelişmeler ve bunun neticesinde kullanmaya başladığımız iletişim ağlarıdır. Aslında hiç tanımadığımız insanları kendimize arkadaş ilan ediyor ve arkadaşlarımızın ahvalini de buralardan takip ediyoruz. Ne biz gerçeğiz ne de arkadaşlarımız. Herkes olduğu gibi değil olmak istediği gibi davranıyor. Herkes çok iyi, herkes çok kültürlü, herkes çok güzel, herkes çok mükemmel. Öyle ki kendimiz bile inanıyoruz bu halimize. Oysa her şey sahte; arkadaşının doğum günü ama yanında değilsin, arkadaşın belki de çok hasta ama sen bir mesajla ona geçmiş olsun deyip vicdanını rahatlatıyorsun, belki de en yakını vefat etti kuru bir başın sağ olsun temennisiyle geçirtiyorsun, mutlu değilsin ama çok mutluymuş gibi fotoğraflar paylaşıyorsun, komşusu açken tok yatan bizden değildir düsturunu unutup yediğini içtiğini hiç çekinmeden insanların gözleri önüne seriyorsun. Paylaştığın arkadaşlık olarak sunduğun şeyleri beğenmedikleri zaman da kolayca arkadaşlıktan çıkarıyorsun, neden? Çünkü bu arkadaşlığın bir zahmeti bir sorumluluğu yok ki! Onun için hiçbir zaman bir bedel ödemedin, acı çekmedin. Nasıl bir tek tuşa basıp arkadaş olduysan tek bir tuşla da bu arkadaşlığa canın istemediği an son verebilirsin. Hissiyattan, yaşanmışlıklardan yoksun bir dostluğun bitişi de bu kadar duygusuz ve basit bir mevzu işte. Bu arkadaşlıklar insanı yalnızlaştırmaktan başka bir amaca hizmet etmezler.

Bu yüzden kaybettiğimiz gerçekliklerin bir an önce farkına varıp sanal iletişim ağlarını kararınca ve amacına uygun olarak kullanmalı; arkadaşlığı, dostluğu sosyal âlemde

gördüklerinden ibaret zanneden yeni nesil gençlerimizi de vefanın, karşılık beklemeden sırf Allah (cc) rızası için sevmenin, insanlara karşı hoşgörölü, nazik ve kibar davranmanın, ne olursa olsun bir insanı olumsuz taraflarıyla da sevebilmenin (ki hiçbir insan mükemmel değildir, herkesin kusurları olabilir önemli olan iyi ve güzel yanlarının hatırına da sevebilmektir) gerçek dostluğun fedakarlıktan geçtiği, dostunu her daim kendinden ileri görmesi gerektiği bilinciyle erdemli insanlar olarak yetiştirmeliyiz.

En al-i en kusursuz en mükemmel dostluk kuşkusuz Allah'ın (cc) kullarına olan dostluğudur. Dünya hayatında yaşadığımız dostluklardaki kusurları ve eksiklikleri, yarım ve yarı yolda bırakılmışlıkları, gördükçe daha iyi anlıyoruz. Çünkü bizleri hiçbir karşılık beklemeden ebediyen sevecek ve yanımızda olacak olan yalnızca O'dur.

Bizim bu eksiklik ve acizliğimizle O'na duyduğumuz dostluk ve muhabbet Rabbimizin bizlere olan dostluğu ile asla kıyas edilemez. Ancak gerçekten Allah dostu olan kendilerini onun yoluna adanmış sâlih ve veli kullarını kendimize mürşit edinerek O'nu gerçek manada tanıyabilir ve o dostluk mer-

tebesine ulaşmaya çabalayabiliriz. İşte ancak ondan sonra dönüp yaratanın hatırı için yaratılanı gerçek manada sevmeye başlarız. Dostluk dediğimiz şey bu noktada gerçek manasını bulur.

Rabbim bizleri O'nun sevgisine dostluğuna mazhar olmamıza vesile olacak iki dünyada da bize saadeti yaşatacak gerçek manada ahretlik dostlarla hemhal olmayı nasip eylesin inşallah. Sözü daha fazla uzatmadan Şeyh Edebalî'nin oğluna vasiyet niteliğinde olan şu sözleriyle bitirelim;

Cahille dost olma; ilim bilmez, irfan bilmez, söz bilmez, ÜZÜLÜRSÜN

Açgözlü ile dost olma; ikram bilmez, kural bilmez, doymak bilmez, ÜZÜLÜRSÜN

Saygısızla dost olma; usûl bilmez, adâb bilmez, sınır bilmez, ÜZÜLÜRSÜN

Kibirli ile dost olma; hal bilmez, ahval bilmez, gönül bilmez, ÜZÜLÜRSÜN

Ukalayla dost olma; çok konuşur, boş konuşur, kem konuşur, ÜZÜLÜRSÜN

Allah ile dost ol, iki dünyada da bahtiyar olursun.

FEYİZ DERYASI

EDEP- NİYET EDEBİ

Ayşe ÇABUK

Bismillahirrahmanirrahim

Allah'ın selamı, rahmeti bereketi üzerinize olsun. Bir önceki sayımızda da bahsettiğimiz gibi bu yazımızda mürşide karşı edep konusundan bahsetmeye çalışacağız bi'iznillah. Edep Ahmet b. Muhammed el Mukri'nin de dediği gibi nefsin terbiyesi ve güzel huylardır.

Daha önce 'her makama layık ve ona uygun bir edep vardır, tasavvuf ise bir edepler manzumesidir' demiştik. Bu sözden anlaşılacağı gibi edebin kitaba sığmayacak kadar bölümleri vardır. Bu sözle birlikte tasavvuf erbaplarından birisi 'tasavvuf tamamıyla edepten ibarettir' demiştir. Yani tasavvuf insanın güzel huylar kazanması ve nefsin terbiye etmesi demektir demiş. Bizler her zaman bazı nimetlerin tamamından faydalanamıyoruz. Şu söz doğrultusunda hayatımıza devam ediyoruz tamamına ulaşamıyoruz diye bir şeyin ulaşılan kısmından da vazgeçilmez. Edebin birçok kısmı olduğunu söylemiştik. Aynı şekilde mürşide karşı edebinde birkaç bölümü vardır. Bunlardan bazıları:

1. Niyet edebi
2. Mürşidin huzurunda bulunma edebi
3. Mürşit ile konuşma edebi
4. Mürşidin işlerinde hizmet edebi

Biz niyet edebiye başlayarak devam edelim. Niyet kalbin yapmak istediği bir amele meyil etmesidir. Niyet, dinin rükunlarından en büyük asıldır. Yani bütün ibadetlerde insanın kalbinin amele meyiletmesi gerekir. İbadetler yapılış niyetlerine göre değerlendirilirler. Bu hususta Allah'ın Rasûlü şöyle buyurmuştur:

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

'Ameller niyetlere göredir.' Yine bu hadisin devamı olarak da bilinen:

لِكُلِّ أَمْرٍ مَا نَوَى ، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا ، أَوْ إِلَى أَمْرٍ أَوْ يَنْكُحُهَا ، فَهَجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ

'Ve her kişiye ancak niyet ettiği vardır. Kimin hicreti Allah ve Rasûlü'ne ise, onun hicreti Allah ve Rasûlü'nedir. Kimin hicreti de bir dünyalık veya evleneceği bir kadın içinse, onun hicreti hicret ettiğinedir.'

Hadis-i şeriflerden anlaşılacağı üzere niyetin ne için olduğuna dikkat edilmesi gerekmektedir. Bir de şu var ki ihsansız bir niyetle yapılan amel ve ibadetler Yüce Allah'a manen yaklaşılmaya hiçbir zaman vesile olamaz. Çünkü niyet halis yani Allah rızası için olmazsa yapılan o işten herhangi bir sevap beklenmesi mümkün değildir.

Mürit her şeyden evvel daima ihlas ve samimi bir niyet üzere olmalıdır. Bundan kasıt ise talep ettiği birçok şeyi yitirmesin, Allah'a yakınlık isterken uzaklaşmasın, Allah'ın rızasını umarken gazabına uğramasın. Rabbim bizleri doğru şekilde niyet edenlerden eylesin.

İhlaslı bir niyet her amelde gereklidir. Özellikle kalbi amelde (bedenin yanı sıra kalbinde eşlik ettiği amelerdir ki bütün ameller bu şekilde değerlendirilebilir.) en önemli ve gerekli olandır. Sonuç olarak şöyle toparlayacak olursak; niyet, bir işe yönelirken belirlediğimiz hedef gibidir. Yani yaptığımız iş veya ibadet birer araçtır. Bizim esas hedefimiz Allah rızasıdır. Durum böyle iken niyetinde edebi ihsanlı, içten, samimi bir şekilde olmasıdır. Rabbim bizleri ihsanlı, samimi ve içten niyetlerle yoluna çıkanlardan eylesin. Yolunda bize rehberlik eden mürşidimizden ayırmasın. Sonraki sayımızda niyet konumuzdan devam edeceğiz inşallah.

LATİF BİR HİKÂYE; SÂHİ SİZ, O MUSUNUZ? (Kıssa'dan Hisse)

Erol ŞENÖZ

Eski tarihlerde bir medresede eğitim gören çok samimi üç arkadaşın medreseden mezun olduktan sonra birbirlerinden ayrılmaları çok zor olmuş. Yedikleri ve içtikleri ayrı gitmeyen bu üç samimi arkadaş;

Nerede, hangi işte ve hangi görevde olurlarsa olsunlar, birbirleri ile;

-İrtibatı asla kesmeyeceklerine,

-Doğru yoldan,

-Adalet ve hakkaniyetten ayrılmayacaklarına,

-Dine ve vatana hizmet dâvasından hiçbir zaman geri kalmayacaklarına" dair söz vermişler.

Aradan yıllar geçmiş birbirleri ile irtibat kuramamışlar. Çünkü o dönemde iletişim araçları sınırlı imiş.

Bunu bilen arkadaşlar zaman hepimizi yıpratır, yaşlanırsınız, şeklimiz şemailimiz değişir, ileride karşılaştığımızda birbirlerimizi tanımakta zorluk çekebiliriz onun için aramızda bir şifre be-

lirleyelim oradan birbirimizi tanırız diye şifre belirlemeye karar vermişler. Çok kısa ve hatırdı kalıcı bir şifrede anlaşmışlar.

O da:

“BEN O’YUM !”... olmuş.

Aradan uzun yıllar geçmiş, bizim üç idealist dava arkadaşının her biri bir köşeye savrulmuş:

- Biri Müderris (hoca),
- Diğeri sayılır bir tüccar,
- Bir diğeri de Mutasarrıf (vali) olmuş.

Tüccar olan şehir şehir dolaşırken, bir şehirde arkadaşının o şehrin mutasarrıfı (valisi) olduğunu öğrenir.

Hemen kadim dostu ve dâva arkadaşını ziyaret ve tebrik etmek ister.

Kapıya varır görüşmek ister fakat güvenlik ve bürokrasi çarkını aşmak kolay olmaz.

Görevlilere kendini tanıtıp, vali beyin medrese arkadaşı olduğunu, yıllar öncesinden tanıştıklarını anlatmışsa da fayda etmez, sırasını beklemek zorunda kalır.

Vakit geçmiş, lâkin kendisine bir türlü sıra gelmemiş...

Nice sonra bizim tüccarın aklına mezuniyet günündeki belirledikleri şifre gelmiş.

Derhal küçük bir kâğıt parçasına:

“BEN O’YUM” diye yazmış ve görevliye uzatarak bunu, vali beye iletmesini istirham etmiş...

Onun bu ricasını isteksizce yerine getiren görevli az sonra geri döhüp aynı kâğıdı tüccara uzatmış...

Bizimki şaşırmış... Ama asıl şaşkınlığı kâğıdın arkasını çevirince yaşamış.

Kâğıdın arkasında:

“SEN O OLABİLİRSİN AMMA BEN O DEĞİLİM!” yazmaz mı!

Bu kıssa, günümüz insanların ne kadar da güzel anlatmıyor mu?

Hakikat şu ki, nice arkadaşlar makamla, parayla, şöhretle tanışıp her imkâna sahip olunca, âdeta “Tanılmaz” hâle geliyorlar ve: “Ben O değilim” çizgisine savruluyorlar.

Çünkü bu kişiler, ulvi ideallerle yola çıktıkları halde amaca ulaşmak için;

Yolda bulduklarını, yola çıktıklarına değişen ve amacına ulaşmak için her yolu mubah gören zayıf insanlardır...

Kıssamıza uygun bu gün:

“Ben O’yum!” diyebilen kaç gerçek dost ve arkadaş var?

Öte yandan;

“BEN O DEĞİLİM” diyenler dünyaya sultan olsa ne yazar?

Gerçek dostlarınızın çoğalması temennisiyle, hayırlı ve huzurlu günler dilerim. Selam ve Dua ile... Ben hâlâ “O’YUM”

OSMANLI DEVLETİNDE MEDRESE EĞİTİMİ

Şeyda KÖŞKER

Ders okunan, ders verilen yer anlamına gelen medreseler, Osmanlı Devleti'nde eğitim öğretim sisteminin temel kurumuydu. Özellikle Fatih Sultan Mehmet ve Kanuni Sultan Süleyman zamanında medrese eğitimi ve öğretimi zirve dönemini yaşadı. Medreselerde Müftü, Kadı, Müderris, Hekim, Astronomlar ve Matematikçiler yetişiyordu. Medreseler kendi aralarında öğretim verdikleri alanlara göre uzmanlaşmışlardır. Darüttıp Medreselerinde Tıp eğitimi verilir ve devletin hekim ihtiyacı buralardan karşılanırdı. Darülhadis Medreselerinde Hadis alanında ileri düzeyde eğitim verilirdi. Darülkurra Medreselerinde ise Kur'an-ı Kerim'i ezberleyen, usule göre okuyan hafızlar yetiştirirdi. Darülhendese medreselerinde ise Matematik ve Astronomi alanlarında eğitim verilmekteydi.

Eğitimin ilk basamağı Sıbyan Mektebi (Mahalle Mektebi) idi. Sıbyan mektebinden sonra başlanabilen medresenin her bölümünde belirli bir süre öğrenim görülürdü. Osmanlı Medreseleri'nin tatil günleri 15. Asrın ikinci yarısına kadar Salı ve Cuma günleri şeklindeydi. Molla Şems-i'nin zamanında bu tatil günlerine Pazartesi günü de eklendi. O zaman talebelere okutulan kitaplar Molla Taftazani ve Cürcani'nin eserleri idi. Bunları temin etmek kolay değildi. Kitaplarını rahatça istinsah edebilmeleri için talebelere kolaylık olsun diye, Molla Şemsettin Fenari Pazartesi günleri de ders yapmıyordu. Böylece ders günleri 5'den 4'e düştü. Bu günler dışında kandiller, bayram günleri ve ramazan günleri umumi tatil olurdu.

Bir medrese öğrencisi 'haşiyeyi tecrit' denilen medreselerden ilk derslere başlar farklı hocalardan ders alırdı. Daha sonra Hariç ve Dâhil Medreselerinin derslerini de gördükten sonra Sahnı seman ve Süleymaniye Medreselerine devam ederdi. Bu medreselerdeki eğitimini tamamlayan öğrencilere müderrislik veya kadılık yapabileceğine dair diploma verilirdi. Çeşitli usullere göre atamaları gerçekleştiren bu öğrenciler uygun olan yerlere gönderilirdi. Medrese eğitimi olarak ilmiye sınıfına dâhil olanlar şeyhülislamlık makamına kadar yükselebilirlerdi.

Sahnıseman Medreseleri: İlköğrenim hayatına başlayan öğrenci muhtasarat denilen dersleri gördükten sonra 'Haşiyeyi tecrid' medresesine devam ederek derslerde başarılı olmak şartıyla o medresenin müderrisinden bir belge alarak Miftah denilen medreseye devam eder. Oradan da Kırklı, Hariç ve Dâhil denilen medreselerde dersler görüp Sahnı seman Medreselerine kabul edilerek öğrenci olurdu. Sahnıseman Medreselerinin yapılması Osmanlı topraklarındaki medrese teşkilatında bir yeniliğe esas oldu. Çünkü bu yapılan medreseler İlahiyat ve İslam hukuku fakülteleri demektir. İşte bu Sahnı seman Medreselerinin yapılmasından sonra Osmanlı medreseleri buna göre şekillendi.

OSMANLI MEDRESE SİSTEMİNDE MÜFREDAT

İlk dönemlerden itibaren tefsir, hadis, fıkıh, kelim ve mantık gibi dini muhtevalı ve pratik temin eden derslerin yanında, bu derslerin daha iyi anlaşılması için dil dersleri olan Arapça, Farsça, nahif belagat dersleri okutulurdu. Dersler esas olarak kitaba bağlıydı. Bu sebepten ötürü kitap ve ders adları beraber anılırdı. Okunan kitaplar derslerin adıydı.

Medreselere göre okutulan kitaplar ise şu şekildedir:

Haşiyeyi Tecrit – Kelim Seyyit Şerif Cürcani

Belagattan Muhteval - Sadettin Taftazani

Fıkıhtan: Şerif Cürcani.

Bu eserler belli bir bölümüne kadar okutulmuştur.

RABITA-I MEVT (ÖLÜMÜ DÜŞÜNMEK)

Davut ÖZDAL

Kur'ân-ı Kerim'in çokça üzerinde durduğu bir husus; ay ile güneşin, gece ile gündüzün insanların hizmetine sunulduğu gerçeğidir. Allah Teâlâ kullarına lütfettiği nimetlerini hatırlatırken özellikle kozmik varlıklara ve olaylara dikkat çekmekte ve, "O geceyi gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Yıldızlar da Allah'ın emriyle hareket ederler. Şüphesiz ki bunlarda düşünen bir topluluk için pek çok deliller vardır" denilmektedir (en-Nahl 16/12; er-Ra'd 13/2; İbrâhîm 14/33; el-Enbiyâ 21/33; Lokmân 31/29). İnsan akıl gücüyle eşyaya şekil ve nizam verme, irade gücüyle de onu kendi yararına kullanma hak ve imtiyazına sahip olduğundan her çeşit varlığa hâkim olmak fitrî bir özelliğidir. Allahu Teala biz insanlara bahşettiği bilgi ile yaşadığımız dünya hayatını çok kolaylaştırmıştır. Nimetlerin bol olduğunu, bilgiye ulaşmanın çok kolaylaştığını görüyoruz. İnsan bu nimetler karşısında daha doyumsuz hale geliyor. Maddi durumu yetse veya yetmezse, yeni araba, yeni ev sahibi olmak için uğraşıp duruyor. Faizin haram olduğunu bile bile krediler çekiliyor. Ölmeyi ve öldükten sonra dirilmeyi düşünmüyor. Ahiret gününde her nimetten hesaba çekileceğimizi bize Kuran haber vermektedir. Ve dünya hayatı zaten aldatıcıdır.

Âl-i imrân Suresi 185. Ayet/4. Cüz

كُلُّ نَفْسٍ دَائِقَةٌ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُؤَقِّونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُزُورِ

Herkes ölümü tadacaktır; yaptıklarınızın karşılığı size eksiksiz olarak ancak kıyamet gününde verilecektir. Kim cehennemden uzaklaştırılır da cennete konursa artık kurtulmuştur. Dünya hayatı zaten aldatıcı şeylerden ibarettir.

: ج قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

«أَكْثَرُ مَا يُكْرَهُ هَانِمِ اللَّذَاتِ»

Ebû Hüreyre -radiyallâhu anh-'tan rivâyet edildiğine göre Allah Rasûlü (sav) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

"Lezzetleri yok edeni (yani ölümü) çok hatırlayın." (Nesâî, Cenâiz, 3)

Allah Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem- Efendimiz, bir gün mescide girdiği esnada bazı insanların ölçüsüz bir şekilde güldüklerini görmüş ve onlara şu nasihatlerde bulunmuştur:

"Aslında sizler ölümü çok sık hatırlamış olsaydınız şu gördüğüm vaziyette olmazdınız. Öyleyse lezzetleri yok edeni (yani ölümü) çok hatırlayın." (Tirmizi, Sıfatü'l-kıyâme, 26) İnsan ibret almak isterse ölen insanlara bakması yeterlidir. Müftülükten emekli olan bir arkadaşım anlatmıştı: Yakinen tanıdığı meslektaşını öldüğünde kabre konuluşunu anlatmıştı. Ölen müftünün oğulları kabre koyarken bir oğlunun baygınlık geçirdiğini müşahade etmiş ve kendisini çok etkilediğini söylemişti.

Ölümü hatırlayan insanın hayatında bir nezaket olur. Çünkü bir gün öleceğini bildiğinden haram ve helal olana dikkat eder. İnsanları incitmemeye, hatta ki mahlûkatın hayvanların hakkına riayet eder. Ehlullahtan biri ayağına küçük ziller takmış ki yürüdüğünde karıncaların kaçması, ayağının altında ezilmemesi için. Bizim ecdadımızda böyle ince düşünen insanlar da vardı. Maalesef bugün ise toplumuzda kendi karısını çocuklarının önünde öldürecek kadar canavarlaşan kişiler de oluştu. Bu durumda Furkân Suresi 44. Ayet aklıma geliyor.

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

"Yoksa sen, onların büyük çoğunluğunun gerçekten senin davetine kulak verdiklerini yahut doğru dürüst düşündüklerini mi sanıyorsun? Aksine onlar, bir hayvan sürüsünden başka bir şey değillerdir, hatta onlar yolca daha da şaşkınlardır."

Peki bu durumdan, nefsi emareden kurtulmak, yani nefsin canavarlaşmasından kurtulmak için ne yapmak lazım. Manevi eğitim şart. Kamil insanların verebileceği manevi eğitimden bahsediyorum. Çocuğumuzu okula yazdıracağımız zaman araştırıyoruz hangi okul, hangi öğretmen güzel öğretiyor diye. Çocuklarımız güzel öğreniyor ama maneviyata yoksun bir şekilde yetiştiriyorlar.

Bu aşamadan sonra her şeye maddiyatla bakım yorlar. Biri anlatmıştı: Birinin iki çok zeki çocuğu varmış. Bunlar güzel bir üniversitede okusun diye imkanlar zorlanarak ODTÜ denilen üniversiteye göndermişler. Çocukların ikisi de mühendis olmuşlar ama aynı zamanda ateist de olmuşlar. Kırk dervişin içine bir ateist korsan derviş sayısı kırkbir olur. Kırk ateistin arasına bir derviş girerse, ateist sayısı kırkbir olur. Manevi eğitim yine şart. Mürşidi kâmillere ihtiyaç var. Kamil insanlara ihtiyaç var. Hoca ne kadar iyi olursa talebe o kadar iyi olur.

Bedir Karahan (k.s.) Efendinin ders tertibinde Rabita ı mevt yani ölümü düşünmek vardır. Bu dersi çeken müritler hadise uygun olarak günde en az bir defa ölümü düşünmektedirler. Bedir Efendinin şu dizeleri aklıma geliyor.

Bedir Efendi insanların hallerini, ölümü düşünmemeyi nasıl özetlemiş ve en sonunda kendi nefesine de nasihatte bulunmuştur. İnsan eğer kibir, riya, ucub, manevi hastalıklardan, dünyevileşmekten ve maddiyatçılıktan kurtulmak istiyorsa ölümü çokça tefekkür etmesi lazımdır. "Bir saat tefekkür bazen bir sene ibadetten daha hayırlıdır." (Suyutî, Camiu's-Sağir, II/127; Aclûnî, I/310)

Bu dünya fanidir kimseye kalmaz
Bakın bu dünyadan gidenler gelmez
Ölenin halini kimseler bilmez
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz demeden durmadan ağla.

Bu dünya fanidir sonucu fena
Gelenler gittiler kalmadı hani
Ağzı berk bu dünya yok eder beni
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz deme Hakk'ı zikreyle

Dünya işin olsa nasıl özenin
Haram helal demen biraz kazanın
Ecel yatağına bir gün uzanın
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz deme Hakk'ı zikreyle

Şu yalan dünyada kalırım sandın
Bütün zevklerini alırım sandın
Ölüm düşünmedin nefse inandin
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz deme Hakk'ı zikreyle

Sefil Bedir sen de düşün bu işi
Ecel yastığına koyunca başı
Akıtın gözünden kan ile yaşı
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz deme Hakk'ı zikreyle

Bedir KARAHAN (K.S.)

MEVLANA MUHAMMED BAKİ HAZRETLERİ

Cennet ÖZDEMİR

ŞEMÂİLİ

Boyu orta, levni kırmızı, sakalı az ve bazı yerleri beyaz idi. Her zaman uzlet ve riyazat ihtiyar ederdi.

Mevlana Muhammed Baki (ks) 971 (m. 1563-64) yılında Kabil'de dünyaya geldi. Babasının adı Abdüsselam Kâdî Halâcî olup faziletli bir zâttı. Annesi de Mevlana Ubeydullah Ahrar Hazretlerinin soyundan salih bir hanımdı. Bu hanım, hizmetçiler bulunmasına rağmen dervişlerin hizmetini bizzat kendisi üstlenirdi. Bir gün Muhammed Baki Hazretleri ona, artık yorulduğunu ve istirahat etmesi gerektiğini söylediğinde, ağlayarak şu cevabı verdi: "Acaba ben nasıl bir günah işledim ki Allah (cc) beni taliplerine ve has kullarına hizmet etmekten engelleyecek."

Silsile-i Şerif'te büyük âlim ve velîlerin yirmi üçüncüsüdür. İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin hocasıdır.

Gençliğinde, ilim tahsili için Kabil'den Semerkand'a gidip akli ve nakli ilimleri, zamanının en büyük âlimlerinden olan Mevlana Sâdık-ı Hulvânî'den öğrendi. Yüksek yaradılışı ve kabiliyeti ile kısa zamanda, hocasının talebeleri arasında en yüksek seviyeye ulaştı. Zahiri ilimleri öğrenip yetiştikten sonra, tasavvufa yönelerek batini ilimleri öğrenmek için, bu yolun büyük âlimlerinin sohbetlerine ve derslerine devam etti. Zekâsının ve kabiliyetinin üstünlüğü ile ilimlerde yüksek bir dereceye ulaştı. Nakşibendiyye yoluna karşı büyük bir muhabbeti vardı. Kendisini bu yolda ye-

tiştirecek bir büyük arıyordu. Bu büyüklerin bulunduğu Maverâünnehr'e giderek birçoğu ile görüşüp tanıştı. Sohbetlerinde bulunarak feyz aldı.

Muhammed Hâşim Kışmî'nin (ks) beyanına göre bir derviş şöyle demiştir: "Hace Baki-billah bu yolu, yolcularını ve cezbe sahibi olanları o kadar çok istiyor ve gayretle arıyordu ki bundan daha fazlasına insan gücü yetmezdi. Bir gün Lahor'un güçlkle yürünebilecek olan çamurlu sokaklarında kendisine uymak istedim. Birkaç sokak sonra yorgunluktan dolayı aciz kaldım. Vaziyeti anlayıp beni geri çevirdi. Anladım ki başka bir ayak kuvveti (manevi kuvvet) ile yürüyordu."

Gönlünü teskin edecek bir

mürşid-i kâmilî aramaya devam eden Baki hazretleri, Maverâünnehr şehirlerinden birine giderken, bir gece rüyasında Hace-i Semerkandi hazretlerini görünce, o kendisine; "Ey oğul! Senin yolunu gözlüyordum" buyurmuştur. Hace-i Semerkandi hazretlerinin huzuruna kavuşup, çok yardım ve ihsanlar gördü. Hocası onun yüksek hallerini dinledikten sonra, üç gün üç gece birlikte yalnız bir odada sohbet ettiler. Hace hazretleri, Muhammed Baki-Billah'ı kısa zamanda tasavvufta yetiştirip, yüksek derecelere kavuşturdu. Hilafet verip, geri Hindistan'a gönderdi.

Hindistan'a gidip, bir sene Lahor'da kaldı. Oradaki âlimler ve fâdîllar sohbetine gelip istifade ettiler. Sonra Delhi'ye gidip, vefatına kadar orada kalarak, insanlara doğru yolu anlattı. İki-üç sene gibi kısa bir müddet irşad makamında bulunmasına rağmen, pek çok âlim ve evliya yetiştirdi.

Muhammed Baki Hazretleri, daima hallerini gizlerdi. Sual soranlara zaruret miktarınca, kısa cevap verirdi. Bununla beraber, tasavvuf yolunda karşılaşılan derin manaların hali için sorulan sualleri, soranın tamamen anlayabileceği şekilde izah ederdi. Belki yanlış anlar ve yanlış yola gider düşüncesiyle, bu hususta çok dikkatli davranırdı. Daima hüzünlü ve üzüntülü olduğu halde, huzuruna gelenlerle neşeli ve tebessüm ederek konuşurdu. Müslümanlara çok yardım eder, iyi işlerinde onlara faydalı olmaktan asla kaçınmazdı.

Emr-i mârûf ve nehy-i münker yapıp, iyilikleri bildirip, kötülüklerden sakındırırken, şiddet ve sertlik göstermezdi. Bir kimse dine uygun olmayan bir iş yapsa veya söz söylese, yumuşaklıkla, kinaye ve ima ile sakındırır, kalp kırmak istemezdi. Âlimlere ve büyüklere, aşırı hürmetleri vardı.

Muhammed Baki Hazretleri bir gün Hinduların tarlalarının bulunduğu bir köyden geçiyordu. Orada bulunanların gözleri Muhammed Baki hazretlerine takılınca, birbirlerine: "Bu nasıl bir insandır ki, onu görünce Allah hatırımıza geldi." dediler.

üst-üste önüne getirselers; "Bir başka yemek getirin." demezdi. Bunun gibi, bir elbise uzun bir zaman üzerinde kalsaydı, "Bir başkasını getirin giyeyim." demezdi.

Yemek yemede ihtiyatı çoktu. Yemek pişirenin abdestli, hatta huzur ve safâ sahiplerinden olmasını, yemek pişirirken çarşı, pazar ve dünya kelamı söylenmemesini iyice tembih ederdi. "Huzur ve ihtiyat sahibi olmayanın yemeklerinden, bir duman çıkar feyz kapısını kapatır ve feyzin gelmesine engel olur, feyze vesile olan temiz ruhlar, kalp aynasının karşılarında durmazlar" derdi.

Baki-Billah Hazretleri çok tevazu gösterir ve inkisar, kırıklık içinde hallerini hep kusurlu görürdü. Bu hal kendisini o kadar kaplamıştı ki, eğer talebesinden biri bir kusur etse ve bunu işitse; "Bunlar bizim fenâ sıfatlarımızın akisleridir. Biz fenâ olunca onlara da akseder onlar ne yapabilirler, ellerinden ne gelir?" bu yurarak yüksek bir tevazu gösterirdi.

Çok az yemek yer, oldukça az konuşurdu. Giymede, yemede, oturmada hiçbir şeye özenmez ve heves etmezdi. Sevmediği ve tabiatının arzu etmediği bir yemeği birkaç gün

Bütün talebelerini bu hususa riayete teşvik eder, az bile olsa, riayet etmeyenlerin hallerinden bunu anlardı.

Bedenen zayıf olup, daima abdestli olmaya, daha çok ibadet ve taat yapmaya uğraşır. Yatsı namazından sonra odasına döner bir miktar murakabe ile meşgul olur, azalarının zayıflığı galebe gösterince, kalkar abdest alır, iki rekât namaz kılar, yeniden otururdu. Bedeninde halsizlik ve yorgunluk vâki olunca, tekrar abdest alır, gecenin çoğu böyle geçerdi.

Geceleri hatim yapar, şafak vaktinden önce Yasin-i Şerif okur ve şöyle yalvarırdı: “Rabbim! Geceler ne kadar da çabuk geçiyor!”

Muhammed Baki Hazretlerinin kalplere teveccüh ederek, kalpleri, Allah Allah diye zikrettirmesi inâyeti umûmî idi. Bir gün İmâm-ı Rabbânî buyurdu ki: “Bu nîmetin şumüllü ve umûmî olması, yani kalbin zikretmesi ve bu yolun daha başlangıcında cezbe hâsıl olması, hocamız Muhammed Bâkî-Billah’ın bu yolda lazım olan bereketli bir ilavesidir.” Muhammed Hâşim-i Keşmî, İmâm-ı Rabbânî Hazretlerine; “Daha evvel bu yoldaki büyüklerde bu yok mu idi?” diye sorunca, buyurdu ki: “Vardı, ama başlangıçta bu kadar umûmî değildi.” Ve

yine buyurdu ki: “Bu şumûlün ve bu umûmîliğin sırrını, Muhammed Bâkî-Billah’tan sorduğum zaman, buyurdu ki: “O zamandan bu zamana kadar isteyenlerin, talebelerin arzu ve himmetleri azaldı ve karıştı; talebelerin anlama ve gayretleri de azaldı. Şefkatin çokluğu sebebiyle onlar mücâhede etmeksizin, uğraşmaksızın, büyük gayret sarf etmeksizin bu yola alınıyorlar. Böylece arzu ve istek sahrasında yaya yürüyenler, bineğe kavuşuyorlar ve soğuklukları sığağa dönüyor.”

Muhammed Baki Hazretlerinin şefkati ve merhameti o kadar çoktu ki, bir defasında Lahor şehrinde kıtlık vâki olup, yaşamak güçleşmişti. O günlerde o da, Lahor’da bulun-

yordu. Hatta birkaç gün yemek bile yemedi. Her ne zaman huzurlarına yemek getirseler; “İnsanlar, sokaklarda açlıktan can verirken, bizim yememiz insafa sığmaz.” derdi. Getirilen yemeklerin hepsini açlara dağıtırdı. Lahor’dan Delhi’ye giderken çok defa, yaya yürüyen bir zavallıyı görür, hayvandan inip, onu bindirir, kendisi yaya yürürdü. Hatta tanıdıklarından biri bu yaptığını görerek: “Kendisi yaya gidiyor.” denmesin diye, teva- zuundan sarığını başına iyice geçirerek ken- disini belli etmezdi. Şehre yaklaşınca hallerini gizlemek niyetiyle, tekrar hayvana binerdi.

Eğer talebelerinden birinin bir edebi terk et-

tiğini bilse, zahirde kızmaz, dile almaz ama yakın oldukları halde, batınlarını ondan çeker- ler, ayırırlardı. Bazen rüyada ikaz eden emirler verirdi. Hata ve eksikliklerini talebelerine bu yollarla bildirirdi.

Muhammed Baki Hazretleri buyurdu ki: “Te- vekkül, sebebe yapışmayıp, tembel oturmak değildir. Çünkü böyle olmak, Allahü Teâlâ’ya karşı edepsizlik olur. Müslümanın meşrû olan bir sebebe yapışması lâzımdır. Sebebe yapış- tıktan ve çalışmaya başladıktan sonra tevekkül edilir. Yâni istenilen şey, bunun hâsıl olma- sına sebep olan şeyden beklenilmez. Çünkü Allahü Teâlâ sebebi, istenilen şeye kavuşmak için, bir kapı gibi yaratmıştır. Bir şeyin hâsıl olmasına sebep olan işi yapmayıp da, sebep- siz olarak gelmesini beklemek, kapıyı kapayıp pencereden atılmasını istemeye benzer ki, edepsizlik olur. Allahü Teâlâ ihtiyaçlarımıza kavuşmak için kapıyı yaratmış ve açık bırak- mıştır. Onu kapamamız doğru değildir. Bizim vazifemiz kapıya gidip beklemektir. Sonrasını O bilir. Çok zaman kapıdan gönderir. Dilediği zaman da pencereden atarak verir.”

Muhammed Baki Hazretleri, tasavvuf halleri içinde kendinden geçmiş bir durumda olma- sına rağmen, iki sene talebelerini yetiştirmekle meşgul oldu. Talebelerinin en büyüğü ve en üs- tünü olan İmâm-ı Rabbânî Hazretleri tasavvuf- ta yetişip kemale ulaşıncı, kendini sohbetten talim ve telkinden çekip, dostlarını ve talebe- lerinin yetiştirilmesini ona havale etti. Kendini bu işten çekip, yalnızlığı tercih etti. Ahirete ait büyük bir elem ve üzüntü ile yalnız kaldı. Sade- ce cemaatle namaz kılmak için dışarı çıkardı.

Yetiştirdiği büyüklerin başında, kendisinden sonra halifesi olan, hicri ikinci bin yılının mü- cceddidi, İslam âlimlerinin gözbebeği İmâm-ı Rabbânî Ahmed Fârûkî Serhendî gelir. İmâm-ı Rabbânî Hazretleri yetişip kemale gelince, Muhammed Baki Hazretleri bütün talebesinin yetiştirilmesini ona bıraktı. Hacı Ubeydullah ve Hacı Muhammed Abdullah adındaki oğul- larının yetiştirilmesini de İmâm-ı Rabbânî Hazretlerine bıraktı. İmâm-ı Rabbânî Hazret- lerinin Mektûbât’ında bunlara yazılmış mek- tupları vardır. Oğulları tasavvufta yetişmiş kıy- metli zâtlardan idi.

Kendi keşiflerini, bir rüya görmüş gibi anlat-

maları âdeti olduğundan, “Evliyâullahtan birine, bu yakınlarda Nakşibendî silsilesinin büyüklerinden biri ahirete intikal edecektir. Delhi şehrinin kenarında bir yere gömülsün ve insanlara karışmaktan kurtulsun diye bildirildi.” dedi. Bu zatın kim olduğu hususunda, bazı talebeleri istihare eylediler, izin verilmediğini anlayınca, istihareden vazgeçtiler.

Muhammed Baki Hazretleri kırk yaşına geldiğinde bir hastalığa tutuldu ve şöyle buyurdu: Hâce Ubeydullah-ı Ahrar’ı rüyada gördüm ve bana; “Gömlek giyiniz.» buyurdu. Bu rüyayı anlattıktan sonra, tebessüm etti ve “Eğer yaşarsam öyle yaparım, yaşamazsam, gömleğim kefenimdir.” buyurdu.

Kırk yılını, dünya mevkiinde salih kul makamında geçiren bu kamil evliyayı tanıyınca Zunnun-i Mısri’nin şu duası geliyor gönlüme; “Ey Allah’ım! Bizleri amel meyvelerini ihlas nuruyla sindirenlerden, akıl ve sağduyu gemisine binenlerden eyle.”

Son anlarında bakışları ile herkese veda ederken, talebeleri ve dostları ağlamaya başladılar. Muhammed Baki Hazretleri ise tebessüm buyurup onlara hayretle bakıyor ve sanki: “Siz nasıl dervişsiniz, kazaya rıza göstermeyip ağlıyorsunuz.” demek istiyordu. Bu esnada talebelerinden biri yanık bir gönülle: “-Yâ İlâhe’l-Âlemîn!” dedi. Hazret, mübarekyüzünü hemen o tarafa çevirdi. Orada bulunanlardan biri: “-**Üstâdımızın bu hareket ve teveccühü, Hakîkî Mahbûb’un ism-i şerîfini duyma şevkindendir.**” deyince, bu sözün tesiriyle mübarek gözleri doldu. İkinci vakti yaklaşmıştı. Sesli olarak “**Allah, Allah...**” demeye başladı ve aziz ruhunu teslim etti.

Tarih 25 Cemâziyelâhir 1012 (30 Kasım 1603) idi. Delhi’de **Kademgâh** denen mevkiye defnedildi. Kademgâh, Resûlullah Efendimiz’in mübarek ayak izinin bulunduğu bir mevki. Burası bugün Nebî Kerîm Mahallesi olarak bilinir. Ana caddeye yakın olan bu yerde kabrini kazdılar. Bu irşad memleketinin padişahını, içli üzüntülerle mezara indirdiler. Hâce Hüsameddin hazretlerinin gayretleri ile mezarın etrafına; ağaçlar, meyveler, çiçekler dikip, orasını gayet güzel bir bahçe yaptılar. Kabr-i şerifini ziyaret edenler bereket ve şifa bulurlar.

“İnnâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn” (Bakara,156)

“ Ey Allah’ım (c.c) İslam’ı güçlü kıl! Bize, fedakârlık ve kahramanlık ruhu içinde, birlik ve beraberlik nasip eyle! Dünya Müslümanlarına ümmet olmayı nasip eyle!” (Nazru’l İslam)

Baki Billah Hazretlerinin manzum ve mensur eserlerinin çoğu ve müridlerine yazdığı bazı mektuplar, **Külliyât-ı Bâkî Billâh** ismiyle neşredilmiştir.

Kerametlerinden Bazıları

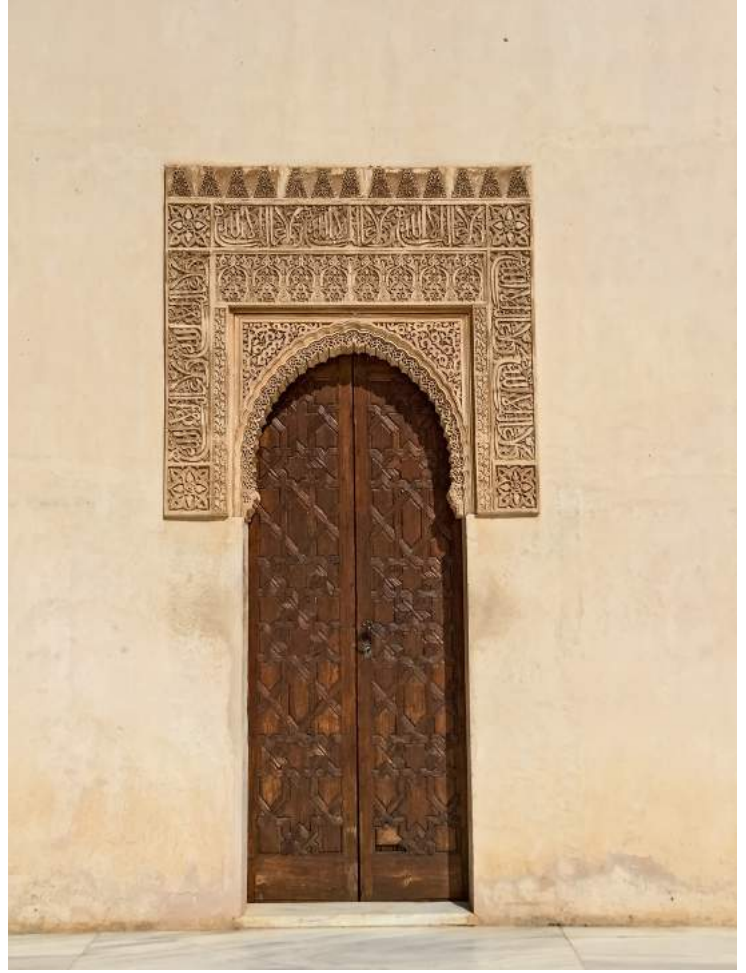
Ramazân-ı şerif ayında bir gece, İmâm-ı Rabbânî Hazretleri, hizmetçilerinden birisi ile yüksek üstadına yoğurt göndermişti. Getiren şahıs hizmetçilerine değil de, doğruca Muhammed Baki Hazretlerinin kapısına gitti. Kapıyı çaldı. Hazret bir başkasını uyandırmayıp kendisi kalktı. Yoğurt kabını elinden alıp: “İsmim nedir, nereden geliyorsun?” buyurdu. “İsmim Bâbâ’dır. Şeyh Ahmed’in (İmâm-ı Rabbânî’nin) hizmetçisiyim.” dedi. Bunun üzerine; “Mademki bizim Şeyh Ahmed’in hizmetçisisin, bizimle beraberisin.” buyurdu. Bu kadcırcık bir görüşmeden, hizmetçide bir sekr, kendinden geçme hali hasıl oldu. İmâm-ı Rabbânî Hazretlerinin huzuruna gitti. İmâm-ı Rabbânî Hazretleri: “Halin nedir? Sana ne oldu?” dedi. Kendinden habersiz, mest olmuş bir vaziyette; “Her yerde, taşlarda, ağaçlarda, yerde, gökte, anlatılamayan, vafedilmeyen, nihayetsiz bir nur görüyorum. Nasıl anlatayım, ifadeye, beyana sığmaz.” dedi. İmâm-ı Rabbânî hocası Muhammed Baki Hazretlerini kastederek; “Muhakkak o mübarekler, bu biçarenin karşısında durup, karşılarında duran bu zerre üzerine bu güneşten bir şua aksetti.” buyurdu.

Bir zat şöyle anlatmıştır: “Bir gün, gelip namaza yetiştim ve Muhammed Bâkî-Billah’ın da bulunduğu cemaate dâhil oldum. Her taraf doluydu. Yalnız Muhammed Bâkî-Billah’ın yanı boştu. Ben, Muhammed Bâkî-Billah’ı yakînen tanıımıyordum. O boşluğa oturdum. Biraz sonra Muhammed Bâkî-Billah’ın heybet ve azametleri kalbime hücum etti. Hatta ondan bir hayli uzaklaştığım halde sükûnet bulamadım. Elimde olmayarak, biraz daha arkaya çekildim. Böylece, öyle bir yere geldim ki, ayağımı biraz daha arkaya götürsem sofadan düşecektim. Bu hal bana çok tesir etti. O günden sonra, o âriflerin büyüğünün muhlislerinden, sevenlerinden oldum.”

Üç dört yaşlarında küçük bir çocuk, on beş yirmi metre yüksekliğindeki duvarından, zemini taş olan yere düşmüş ve kulaklarından kan gelip nefesi kesilmişti. Çocuğun annesi bu hâdise karşısında çocuğunu kucaklayıp doğruca büyük bir veli bildiği Muhammed Baki Hazretlerinin huzuruna gitti. Çocuğunun kurtulması için himmet ve dua istedi. Baki Hazretlerinin âdeti şöyleydi ki; teveccüh ve tasarruflarını, manevi yardımlarını, sebepler altında gizlerdi. Bu durum karşısında da himmetini gizleyip bir tıp kitabı istedi. Kitabı alıp; “Öyle anlıyorum ki bu çocuk ölmeyecek!” buyurdu. Orada bulunanlar hayretler içerisinde kaldılar. Muhammed Baki Hazretleri bundan sonra bir müddet sessizce durup çocuğa himmet ve duada bulundu. Sonra çocuk eski hâline gelip sapsağlam oldu. Bu hâdiseye şahit olanların şaşkınlığı bir kat daha arttı.

Hikmetli Sözleri

- “Bir insan, âlim veya cesur bir insanı, bu vasıflarından dolayı severse, bu sevgi, ilim ve cesaret sıfatlarına bağlı olduğundan, bu vasıflar ortadan kalkınca o şahsa olan muhabbet de sona ermiş olur. Ama **zâtî muhabbet** böyle değildir. O, hiçbir sebebe bağlı olmadan sevmektir. Bu muhabbet, sıfatların artmasıyla çoğalmadığı gibi onların eksilmesiyle de azalmaz.”
- “Kalbinde mârifet-i ilâhiyye isteği olmayanlarla sohbet etme, arkadaşlık yapma! İlmini; makam, mevki ve övünmek için vesile edinen âlimlerden, aslandan kaçır gibi kaç!”
- “Resûlullah Efendimiz’e tâbî olmak, Ehl-i Sünnet ve’l-Cemaat itikâdında bulunmak ve Hâcegân büyüklerinin nisbetini (onlara bağlılık ve muhabbeti) kalbinde taşımak, dünyanın bütün nimetlerinden daha hayırlıdır.”
- “Dâimâ abdestli olup helâl yemek çok mühimdir. Gıybet, söz taşımak, mü’mini

ni hor görmek, müslümana düşman olmak, kin tutmak, eli altında olanlara kızmak ve sert davranmak gibi bütün günahlardan sakınmak lâzımdır. Bizim yolumuzun esası budur. Bunlar olmadan yapılan iş, rızâ-yı ilâhiye uygun olmaz. Bu sayılanlarda bir kusur ve ihmâl olursa, hemen tevbe ve istiğfâra sarılarak büyüklerin verdiği vazifelere daha sıkı yapışmalıdır ki; «... **Muhakkak ki iyilikler kötülükleri giderir...**» (Hûd, 114) âyet-i kerîmesinin sırrı ortaya çıksın...”

KAYNAKÇA

1. Muhammed b. Abdullah Hanî, *Adab*
2. *Kişmî, Berekât*
3. *Rüşdî, Melfûzât*
4. *Kişmî, Zübdetü’l-Makâmât*
5. *Necdet Tosun, Bahâeddîn Nakşibend*
6. *Evliyâlar Ansiklopedisi, VIII*
7. *el-Fârûkî, Umdetü’l-Makâmât*
8. *Hocazâde, Hadîkatü’l-Evliyâ*
9. *İslâm Âlimleri Ansiklopedisi (16.cilt)*
10. *Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye*
11. *İslam Tarihi Ansiklopedisi (8.cilt)*

ALLAH İÇİN VERİNCE FEYZİ ARTAR VERENİN

Özlem YILDIRIM

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

“Kalbinizle yaptığınız her şey size geri dönecektir”

MEVLANA HZ.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

{274} Bakara: “Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık olarak **Allah yolunda harcayanlar var ya**, onların Rableri katında mükâfatları vardır; onlara korku yoktur. Onlar mahzun da olacak değillerdir”.

Bu ayeti okuduğumuz zaman bile feyzimiz artarken uyguladığımız zaman alacağımız hazzı tahmin edemiyorum. Rabbim bütün ayetlerini içimize güzel bir şekilde işlesin inşallah. Bütün ayetleri gönlümüzde yer etsin, uygulama hevesi yerleşsin içimize inşallah. Peygamber Efendimiz (sav) başta olmak üzere bütün peygamberler, sahabeler, veliler her şeylerini Allah (cc) yolunda feda etmişler-Allah onlardan razı olsun inşallah-ve bundan öyle mutluluk duymuşlardır ki bu güzel kulluklarının, vefa ve sadakatlerinin karşılığında Rableri katında mükâfatlarını almışlardır. Fakirlikten korkmamışlar; mal varlığımız az diye üzülmemişlerdir çünkü onlar gönüllerini Allah (cc)’a dayamışlar. Size bunu birkaç hadise ile aktaracağım.

Hiz. Peygamber her gün minberine oturur ve “Allah (cc) ’ım! Sen su bir avuç İslâm toplumunun yok olmasına fırsat verirsen, artık

yeryüzünde sana ibadet olunmaz” diyerek yalvarır ve müminleri mallarıyla ve canlarıyla cihada teşvik ederdi. Bunun üzerine servet sahibi müminler orduya yardım getirmeye başladılar.(Olay Tebuk Seferi sırasında gerçekleşiyor.) Hiz. Ömer bu sefere dört bin dirhem gümüş para (beş dirhem yaklaşık bir koyun bedeli) getirmiş ve Hiz. Peygamber’in “Geride ne bıraktın?” sorusuna; “Malımın yarısını” diye cevap vermiştir. Hiz. Ebû Bekir de dört bin dirhem getirince, Allah elçisinin “Aile fertleri için ne bıraktın?” sorusuna; “**Onlara Allah ve Resulünü bıraktım**” diye cevap verince, bunu işiten Hiz. Ömer hayır yarışında Ebû Bekir’i geçemeyeceğini belirterek ağlamıştır. Bu kıssa beni her zaman etkilemiştir. Nasıl bir gönül olgunluğu var pirimizin- selam olsun-, nasıl bir korkusuzluğu ve Rabbim’e nasıl bir güveni, Peygamber Efendimiz (sav)’e nasıl bir sevgisi, İslam’a karşı nasıl bir adanmışlığı!.

Biz onun yolundan gidiyorsak ona benzemeliyiz diye düşünüyorum. Bütün malımızı Allah (cc) yolunda harcıyıp Allah (cc) ve Resulüne duyduğumuz şüphesiz güven için gerçekten çok mutlu olabilmeliyiz.

Ne beden senin ne dünya senin..
Ne esma senin ne tecellisi ne de ruh senin..
Mülkü bırakırsan hepsinin maliki sen'sin!..
YUNUS EMRE

Peygamber Efendimiz (sav), Hz. Ebu Bekir'in cömertliği ile ilgili birçok kez iltifatta bulunmuştur. Bir defasında, "Bana malı ve sohbeti hususunda insanların en cömerdi, Ebu Bekir'dir" buyurmuştur. Peygamberimiz (sav), son günlerine kadar hep Hz. Ebu Bekir'in maddî fedakârlıklarını övmüştür. Bir keresinde Allah'ın Rasûlü (sav), yine şu güzel sözleri sarf etmişti: **"Hiç kimsenin malı bana Ebu Bekir'in malı kadar faydalı olmadı."** Bu sözlerden son derece mahcup olan Hz. Ebu Bekir gözyaşları içinde şu cevabı verdi: **"Ben ve malım sana feda olsun ya Rasûlallah"** (Ahmet bin Hanbel). Veren verdiği için çok mutludur çünkü

Senin için verince verenin feyzi artar.
Gönülden bir sadaka darca bir ömrü tartar.
Mehmet Emin AY

Mekke'nin zenginlerinden olan Hz. Ebu Bekir, Medine'de de ticaret yoluyla hayli gelir elde etti ise de gelirinin çoğunu Müslüman yoksullara dağıttığı için, kendisinin durumu da yoksullardan pek farklı değildi. Bir gün Hz. Peygamber (sav), Hz. Ömer ve Hz. Ebu Bekir'in de bulunduğu bir ortamda sahabeleriyle sohbet ediyordu. Hz. Ebu Bekir'in üzerinde sade bir aba vardı. **Abanın iki yakası dikenle birbirine bağlı idi.** O esnada Hz. Cebrail indi ve Peygamberimiz (sav)'e

Allah (cc)'in selamını ilettikten sonra şunları dedi: "Ya Rasûlallah; Ebu Bekir'in üstündeki, yakaları dikenle birbirine bağlı olan bu aba nedir?" Peygamberimiz (sav) Hz. Cebrail'e Hz. Ebu Bekir'in bu durumunu şu şekilde izah etti: "Ya Cibril; bu adam, Mekke'nin fethinden önce bütün malını benim yolumda harcadı." Bunun üzerine Hz. Cebrail şöyle buyurdu: **"Cenab-ı Hak: Ebu Bekir, bu fakir haliyle Benden memnun mudur, yoksa değil midir?" diye soruyor.**" Hz. Muhammed Mustafa (sav), Hz. Ebu Bekir'e dönerek, kendisine söylenenleri ona aynen aktardı. Hz. Ebu Bekir, Cenab-ı Allah'ın, kendisine selam gönderdiğini ve kendisine halinden memnun olup olmadığını sorduğunu Peygamberimiz (sav)'den öğrenince çok heyecanlandı ve ağlamaya başladı. Gözyaşları içinde "Ben Rabb'ime nasıl darılırım? Ben Rabb'imden hoşnudum, ben Rabb'imden hoşnudum." dedi (Mahmud Sami, 1985; s. 123). Rabbim'in mükafatına bakın!

Hz. Ömer, **"Muhtaçken verebilen kişiden daha ZENGİN olanını görmedim"** demiştir. İşte Hz. Ebu Bekir bu durumda iken Allah yoluna verdiği için O'nun selamıyla şereflenmiştir. Geçim yollarının yaratıcısını unutup geçim yollarına takılıp kalan bakiyi unutup fani ile sevinen kimse ne kadar da cahildir! (Abdulkadir Geylani Hz.). Çünkü bu kişi gök demir yer bakır olsa ben "Allah(cc)'in rızkımı vereceğinden endişe etmem" diyemiyor Vuheyb İbn-i Verd r.a gibi. İnsanlar bir tuhaf efendim! Darlık darlık deyip duruyorlar devamlı!.. Darlık sende kardeşim! Sen evvela şu içindeki darlığı at da, bir defa abdestini al da bir koş bakalım Allah neler halkedecek! (Gönenli Mehmet Efendi Hz.). Kimin gönlünde ahiret endişesi yoksa şeytan onu ölüncüye kadar dünya endişesiyle meşgul eder" (İbn-i Ata ks). Böyle kişiler veremezler. Vermeye korkarlar kendilerinden eksilecek endişesi yaşarlar ömür boyu kaygı içinde yaşarlar ellerindeki zenginlik hapis hayatı gibidir bence. Hz. Ali de, "İhtiraslı kimse bütün dünyaya sahip olsa da yine fakirdir" demiş.

Cömert insanın ölümü kolay olurmuş. Cimri kolay can veremezmiş. Cennetin kapısını cömertler açar diye de bir söz vardır. Bedir Efendim'in de bir kıssası var ya; Dergâh-taki müritlerden biri uçarak zikir yapıyormuş. Görenlerden birisi de bu adam cennete gider herhâlde Efendim demiş. Bedir Efendim de onun uçarak zikir yaptığına bakma cimri o, eve misafir gelecek diye korkar demiş. Bedir Efendim diyor ya Allah'ın rızasını istiyorsanız sofranız açık olsun. Peygamber Efendiz (sav) "Bir insanın ibadeti sizi aldatmasın, dinar ve dirhemle yaptığı işe bakın". Ve yine "Misafir rızkı ile gelir, ev halkının günahlarının affına sebep olur. Allah (cc), hayır murat ettiği insana hediye olarak misafir gönderir" diyor.

"Ya bu can Allah cc rızası için ölür, ya bu can Allah cc rızası için yaşar" diyen Fatih Sultan Mehmet'in bu sözündeki gibi hayatını idame ettirmiş olan kemale ermiş 4 kadından biri, Rabbim'in ve Peygamber Efendimiz (sav)'in kıymet verdiği gönlü zengin ve güzel annemiz Hz. Hatice'nin-selam olsun-iki kefeneye sarılma hikayesini aktarayım. Hz.Hatice

hastalığı şidetlenince Allah Resulü (sav)'ne dönerek;

-Ya Resulallah beni dinlemeni ve vasiyetimi yerine getirmeni istiyorum. Birincisi; önce sana hakkıyla hizmet edemedim, beni affetmeni istiyorum yâ Resulallah.! dedi.

Allah Resulü (sav);

-“Hayır, asla senden hiçbir kusur görmedim, sen yapman gerekenin en iyisini yaptın, hiç kimse yorulmamıştır senin yorulduğun kadar, **sen ki bütün malını Allah'ın yolunda sarfettin.**” dedi.

Hz.Hatice Peygamber Efendimiz (sav)'e, Fatıma (ra)'yı işaret ederek, ikincisi sana diyeceğim şey şudur ki;

-“Sana o'nu vasiyet ediyorum, o benden sonra garip ve yetim kalacaktır. Hiçbir Kureyşli kadın ona eziyet etmesin, onun yüzünü kimse incitmesin, yüzüne kimse bağırmasın, kötü bir şey söylemesin.” dedi. Üçüncüsü, ben kabirden korkuyorum, sana vahiy indiğinde giydiğin abayı, onunla beni kabre koy-

manı istiyorum. Bunun üzerine Allah Resulü (sav) de abasını Hz. Hatice'ye getirir ve bundan epey sevinç duyuyordu. Hz. Hatice validemiz vefat edince Allah Resulü (sav), bizzat onun cenazesinde bulunuyor, yıkanma ve hazırlanmasında kendisi eşlik ediyordu. Kefenleneceği sırada, Cebrail (as) aniden iniyor;

-Ya Resulallah, Allah'ın sana selamı var, sana en güzel ikram ve dileklerde bulunuyor.

Ve sana diyor ki;

-Ya Muhammed! **Hatice'nin kefeni bizdendir, çünkü o bütün malını bizim yolumuzda harcamıştır.** Böylece Cebrail (as) bir kefenle gelerek, dedi ki;

-Ya Resulallah, işte Hatice'nin kefeni, **bu kefen Allah Teâla'nın cennetten kendisine hediye ettiği kefendir.** Böylece Hz. Hatice, önce Allah Resul'ünün abası sarılıyor, sonra Cebrail'in getirdiği kefene sarılıyordu. Böylece Hz. Hatice iki kefenle kefenlenmiş oluyordu. Biri Allah Teala'nın gönderdiği kefen, diğeri de Allah Resulü (sav)'in verdiği kefen. Ya Rabbi bizi Hz. Hatice (ra) hürmetine affeyle

ve O'na benzeyebilmemizi nasip eyle.. AMİN ECMAİN. Bu yazıyı okuyunca aklıma Mevlana Hz.'nin şu sözü; "Senin vücudunda hangi huy galip ise onun suretine göre haşredileceğin muhakkaktır" ve Bakara suresinin 265. **"Allah'ın rızasını aramak, kendilerini veya kendilerinden bir kısmı Allah yolunda sabit kılmak için mallarını Allah yolunda harcayanların hali ise bir tepedeki güzel bir bahçenin haline benzer ki, ona kuvvetli bir sağanak düşmüş de yemişlerini iki kat vermiştir. Böyle bir bahçeye yağmur düşmese bile mutlaka bir çisenti vardır. Allah yaptıklarını görür"** ayeti aklıma geldi. Allah'ım O'nun yolunda verebilmeyi nasip etsin inşallah.

Hz. Fatıma,

-Ya Ali' Hasan, Hüseyin aç, evde yiyecek yok.. gidip yiyecek bir şeyler alsana der.

Hz. Ali'nin sadece altı dirhemi vardır. Yiyecek almak için evden çıkar ve giderken yolda kavga eden iki insan görür. Hz Ali:

- Niçin kavga ediyorsunuz?

Şu âlemde Allahı düşüneceğiniz yerde niçin birbirinizle mücadele ediyorsunuz? diye sorar. Kavga edenlerden biri, diğerinden altı dirhem alacağı olduğunu, vermediğini, söyler. Hz Ali cebindeki altı dirhemi çıkarır ve alacaklıya verir. Evine geldiğinde eli boştur, Cennet kadınlarının seyyidesi,

- Ya Ali, hiç mi bir şey almadın? diye sorunca,

- Ama ara düzelttim ya Fatma der. Hz. Fatma'nın yüzünde nurlu bir gülümseme belirir. Memnundur kocasının bu güzel hareketinden. Daha sonra Hz. Hasan'la Hz. Hüseyin ağlamaya başlarlar, 'açız' diye. Bu acı manzaraya dayanamaz ve evden çıkar. Yolda bir adama rastlar. Elinde besili bir deve;

- Ya Ali bu deveyi sana satmak isterim, ucuza satacağım.

- Param yok der Hz Ali.

- Olsun der adam.

- Bu deveyi sana vermeyi çok istiyorum. 150 dirhem bu deve. Al sonra ödersin. Alır Hz Ali o deveyi. Yolda giderken başka adama rastlar.

- Ya Ali der, ne güzel bir deve bu. Ben bunu 300'e alayım ne olursun reddetme beni.

Hz Ali:

- Ama ben bunu 150'ye aldım der.

- Olsun, ben çok beğendim bunu der ve deveyi satın alır. Hz Ali mutlu bir şekilde gider, yiyecekleri alır, eve döner. Sonra Peygamber'in huzuruna çıkar. Efendimiz(sav) güler, "gel" der, "ya Ali şu deve hikâyesini anlat". Anlatınca da der ki:

- Sen ki ara düzelttin. Allah Cebrail'i ile

sana deveyi sattı. İsrail'i ile de satın aldı. Her kim ki ara yapar, birleştirir, düzeltir, ikilikten insanları kurtarırsa o bendendir ya Ali. İşte Allah rızası için verebilmenin örneklerinden biri de budur. (Müslim, zikr,38) "İnsan kardeşine yardım ettiği sürece Allah (cc)'da ona yardım eder". Rabbim mükâfatını verecektir, tüm kalbimizle inanalım yeter ki. Ve hayrı geciktirmeyelim ki nefis ve şeytanın aklımızı kurcalamasına izin vermeyelim. Gücün varsa şimdi iyilik yap. Yarın, gücüm varken niçin vermedim, diye elini ısırırsın"(-Şeyh Sad'di-i Şirazi k.s).

Allah'ım gıda olarak zikrini, zenginlik olarak yakınlığını ver! Günahlarımla arama rahmetini koy (Abdulkadir Geylani Hz.). Amin Amin Amin velhamdülillahi rabbil alemin Rabbim'in ve Peygamber Efendimiz'in övgüsüne mazhar olabilmek ümidiyle El-Fatiha

Kaynakça

1. Ahmet bin Hanbel; Fedailu's-Sahabe; C. I; s. 78.
2. Kurucan-Mercan; Aşere-i Mübeşşere; ss. 63-64. Mahmud Sami; 1985; s. 123.
3. Kur'an-ı Kerim
4. Müslim,Zikr, 38
5. <https://somuncubaba.net>
6. akademinisa.com

BENDE BİR ACAYİP HAL VAR EFENDİM

Gönül dağlarının karı eridi
Beklerim yolunu tez gel Efendim
Çilelerim yumak yumak büyüdü
Bende bir acayip hal var Efendim

Hacı Bayram deyi dostu dediler
Onda Yunus'un postu dediler
Senden merhabayı kesti dediler
Yalansa bir selam sal sen Efendim

Bir kere doğdum da öldüm bin defa
Cümle günahlarım uğrar mı affa
Tabibim lokmanım sendedir şifa
Derdime bir derman ol Karahan'ım.

Hakkı zikreyliyor kavim kardeşler
Zamanı gelmeden yetmez yemişler
Ben insanoğluyum hasbel beşer demişler
Olur mu kusursuz kul Karahan'ım

Ali KOLUKISA

Fıkıh Köşesi

TEYYEMMÜM

Erol ŞENÖZ

Sözlükte **“bir işe yönelmek, bir şeyi kastetmek”** anlamına gelen teyemmüm dinî literatürde, suyu temin etme veya kullanma imkânının bulunmadığı durumlarda hadesi yani büyük ve küçük hükmî kirliliği (**Hükmî kirlilik**, abdestsizlik veya cünüplük sebebiyle insanda meydana geldiği var sayılan manevi kirlilik hâlidir. Kaynaklarda bu durum hades terimiyle ifade edilir. (Buhârî, Vudû, 2, Meydânî, el-Lübâb, I, 5) gidermek maksadıyla, temiz toprak veya yer kabuğundan sayılan bir maddeye sürülen ellerle yüzü ve iki kolu mesh etmekten ibaret hükmî temizlik demektir. (**Hükmî temizlik** insanın ibadetlerini yapmasına engel olabilecek durumlarda yapılacak temizliktir. Boy abdesti (hadesten

taharet) buna en büyük örnektir) Abdest ve gusül normal durumlarda su ile yapılan ve maddî temizlenme özelliği de taşıyan hükmî bir temizlik iken teyemmüm istisnâ hallerde başvurulan, abdest ve gusül yerine geçen (bedel) sembolik bir işlemdir. İslâm'ın mükel-lefler için böyle bir imkânı getirmiş olması, hem namaz başta olmak üzere ibadetlerin ifasına büyük önem vermiş bulunmasının hem de kolaylığı ilke edinmiş olmasının sonucudur. Kuran'da teyemmüm imkânıyla ilgili olarak şöyle buyrulur: “Eğer hasta olur veya yolculukta bulunursanız yahut biriniz ayakyolundan gelirse yahut kadınlarla temasta bulunur da su bulamazsanız, temiz toprakla teyemmüm edin. Onunla yüzlerini-

ze ve kollarınıza mesh edin" (el-Mâide 5/6). Peygamber Efendimiz (sav) de hicretin 5. yılında nazil olan bu hükmü tatbikî olarak göstermiş ve açıklamış; teyemmümün cevazı ve mahiyeti hakkında, ayrıntıyla ilgili görüş farklılıkları hariç tutulursa, fakihler arasında kayda değer bir ihtilâf olmamıştır.

TEYEMMÜMÜN SEBEPLERİ

Teyemmüm abdest ve gusül yerine geçen bir bedel ve istisnâ hüküm olup ancak belli bir mazeretin bulunması halinde yapılabilir. Bu mazeretler de iki grupta toplanabilir:

1. Abdest veya gusle yetecek miktarda suyun bulunmaması.
2. Suyu kullanmayı engelleyen fiilî bir durum veya suyu kullanmamak için dinen geçerli bir mazeretin/engelin bulunması.

TEYEMMÜMÜN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

Mükellef; Haklı ve geçerli bir mazeretinin bulunduğu kanaat getirdiğinde dinin bu ruhsatından yararlanmalıdır.

1. Niyet etmek. Elini teyemmüm edeceği şeye vururken veya elini yere vurup yüzünü mesh edeceği sırada, "Hadesten taharete veya namaz kılmaya yahut da taharetsiz yapılması sahih olmayan bizzat maksut olan bir ibadeti yapmaya niyet etmektir." Bunlardan birine niyet edilmeden yapılan bir teyemmümle namaz kılınmadığı gibi Kur'an okumak, Kur'an-ı Kerim'i tutmak, camiye girmek, kabirleri ziyaret etmek için yapılan teyemmümle de namaz kılınmaz. Çünkü bunların bir kısmında taharet şart olmayıp, bir kısmı da bizzat maksut bir ibadet değildir.

2. Teyemmüm etmeyi mübah kılacak bir özür bulunmak. Abdest almaya veya gusül yapmaya yetecek suyun hiç bulunmaması, yürüyerek veya vasıtayla kolayca gidilecek bir mesafeden uzak olması, kişinin bulunduğu yerden en az bir mil (dört bin adım) uzakta olması, yanında bulunan

suyu kullandığı takdirde hastalanmaktan, hastalığın artmasından veya uzamasından korkması teyemmüm yapmayı mübah kılan özürlerdendir. Ancak suyun vücuda zararlı olacağı, kişinin kendi tecrübesine veya uzman bir Müslüman doktorun vereceği bilgiye bağlıdır. Havanın veya suyun aşırı derecede soğuk olması, cünüb olan bir kimse, yıkanmak için sıcak su ve yıkanabileceği sıcak, uygun bir yer bulamaz ve soğukta gusül yaptığı takdirde hastalanmaktan korkarsa, gusül yerine teyemmüm edebilir. Ancak en kısa zamanda yıkanmalıdır. Kendisi ile alacağı suyun tehlikeli olması, düşman veya canavardan korkan, yanında içeceği kadar suyu olup bununla abdest aldığı takdirde susuz kalacağından endişe eden, suyu elde etme araç ve gerecinin bulunmayışı, (kuyudan su çıkarabilmek için ip, kova gibi) bir şeyi bulunmayan kimse de teyemmüm edebilir.

Bir kimse abdest almakla meşgul olduğu takdirde cenaze ve bayram namazlarına yetişemeyeceğini anlarsa bu namazları teyemmümle kılabilir. Cuma ve vakit namazlarının geçmesinden korkmak ise teyemmüm için özür değildir. Bu sebeple abdest alan kimse cuma namazına yetişemezse öğle namazını kılar. Abdest aldığı takdirde bir farz namazın vaktinin çıkacağını anlayan kimse de teyemmüm edemez, abdest alır, namazı vaktinde kılamazsa kaza eder. Yakında su bulunduğunu tahmin eden kimsenin bunu araştırması gerekir. Eğer yakınlarda su olmadığı kanaatinde ise araştırması gerekmez. Arkadaşında su varsa, teyemmüm etmeden önce ondan su ister, şayet vermezse ondan sonra teyemmüm eder. Yanında su olmayan, fakat su bulacağını uman kimsenin, (kerahet vaktine girmemek ve teyemmüm edip namaz kılacak bir zaman kalmak şartıyla) namazı vaktin sonuna kadar tehir etmesi müstehabdır. Suyu bulursa abdest alır, bulamazsa teyemmüm ederek namazını kılar.

3. Teyemmümün yeryüzü cinsinden, pislik dokunmamış temiz bir şeyle yapılması. Toprak, taş, kum, tuğla ve kiremit gibi şeylerle teyemmüm yapılır.

Odon, bakır, demir gibi şeylerle teyemmüm yapılmaz. Ancak bunların üzerinde temiz toz bulunursa bu toz ile teyemmüm yapılabilir.

4. Teyemmümde yüzü ve kolları kaplayacak şekilde mesh etmek.

5. Meshi elin tamamı veya çoğu ile yapmak. İki parmağı ile mesh etmek caiz değildir.

6. Elin içi ile teyemmüm edilecek şeye iki kere vurmak. Yani yeryüzü cinsinden olan şeye ellerini iki kere koymak. Teyemmümde ilk defa elini koyduğu yere ikinci defa da elini koyabilir. Bir kimsenin teyemmüm ettiği yerde bir başkası da teyemmüm edebilir.

7. Abdest almaya veya gusül yapmaya engel hâller bitmiş ve kesilmiş olmak. Mesela, burnu kanarken kanama kesilmeden abdest almak sahih olmadığı gibi teyemmüm yapmak da caiz olmaz. Âdet gören bir kadının âdet kanı kesilmedikçe gusül yapması sahih olmadığı gibi teyemmüm etmesi de sahih değildir.

8. Mesh edilecek organlarda meshe mani olan hamur ve benzeri şeyleri önceden gidermiş olmak. Bunlar giderilmeden yapılan mesh bedene değil, o şeyin üzerine yapılmış olur.

TEYEMMÜMÜN FARZLARI

a) Niyet

b) Yüzü mesh etmek,

kolları dirseklerle birlikte mesh etmek şeklinde iki farzı vardır.

Diğer bir anlatımla teyemmüm bu üç fiilden oluşur.

TEYEMMÜMÜN SÜNNET VE ADAPLARI

- 1) Besmele çekmek
- 2) Sıraya riayet etmek yani önce yüzü sonra kolları mesh etmek
- 3) Bunları yaparken ara vermemek
- 4) Elleri toprağa vurduğunda ileri geri hareket ettirmek ve toprağın parmak aralarına girmesini sağlamak

5) Ellerini topraktan kaldırıncı parmaklardaki toz ve toprakları silkelemek teyemmümün **sünnet ve adabı** olarak sayılır.

TEYEMMÜMÜN YAPILIŞI

Kollar sıvanır. Ne için teyemmüm edilecekse ona niyet edilir.

Teyemmüm, hükmî temizlenme niyetiyle temiz toprağa sürülen el ayasıyla yüzü ve kolları dirseklerle birlikte mesh etmekten ibarettir.

Temiz, kuru ve tozlu toprakla teyemmüm edilebileceği gibi taş, kum, çakıl, tuğla, kiremit gibi maddelerle de yapılabilir. İki elin iç yüzü, yüzün meshi ve kolların meshi için ayrı toprağa sürülür. Birincide iki elin içiyle yüzün tamamı, ikincisinde sol elin içi ile sağ el ve kol, sağ elin içi ile sol el ve kol dirseklerle birlikte tamamen mesh edilir. Yüzün ve kolların ekserisini mesh etmeyi yeterli gören fakihler de vardır. Namaz vakti girmeden teyemmüm edilmesi caizdir. Su bulunmadığı, mazeret hali kalkmadığı sürece bir kimse yaptığı teyemmümle dilediği kadar farz ve nafil namaz kılabilir. Bu Hanefî mezhebinin görüşü-

dür. Hanefî mezhebi dışındaki üç mezhebe göre, teyemmümün geçerli olabilmesi için namaz vaktinin girmiş olması gerekir ve bir teyemmümle birden fazla farz namaz kılınmaz. Ancak Hanbelîler birden fazla kaza namazı kılınabileceği görüşündedir.

TEYEMMÜMÜ BOZAN DURUMLAR

1. Abdesti bozan ve guslü gerektiren durumlar teyemmümü de bozar. Çünkü teyemmüm bu ikisinden bedeldir. Cünüp olan kimse teyemmüm yaptıktan sonra abdesti bozan bir durum meydana gelse, yalnız abdesti bozulmuş olur, cünüplük hali geri gelmez.

2. Hastalık, tehlike, şiddetli soğuk, suyu elde edecek araç ve gerecin yokluğu gibi teyemmümü mubah hale getiren bir mazeret sebebiyle teyemmüm yapılmış da bu mazeret hali ortadan kalkmışsa, teyemmüm bozulmuş olur.

3. Yaptığı teyemmümle namaz kılan kimse namaz esnasında suyu görürse veya su bulunursa, teyemmümü bozulmuş olur. Namazı teyemmümle kıldıktan sonra su bulunursa vakit çıkmamış bile olsa kılınan bu namazın

iadesi gerekmez. Şâfiîler bu durumda iadeyi gerekli görür. Namaz vakti çıktıktan sonra ise iadenin gerekmediğinde görüş birliği vardır.

Değerli gönül dostları; Allah c.c. kullarına "Allah sizin için kolaylık diler, zorluk dilemez" (Bakara 185) buyurmuştur.

Peygamber Efendimiz (sav) ise bir hadisi şerifinde; "Kolaylaştırınız! Zorlaştırmayınız! Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz! Birbirinizle anlaşın, iyi geçinin, ihtilafa düşmeyin!" (Buhari, İlim 12, Edep 80, Müslim, Cihad 6,7,1732,1733) buyurmuştur.

Yüce Mevla'mız kullarının durumunu en iyi bilen olduğundan, huzuruna çıktığımızda bahane etmememiz için kolaylıkları da bizlere sunmuştur. Biz kullarının cehennem ateşinde yanmaması, cennetinde yer alabilmemiz, Cemalullah'la şereflenebilmemiz için, bizlere çıkış yollarını emrediyor, Hazreti Muhammed (sav) 'de yaşantısı ile tatbiki olarak tavsiyelerde bulunuyor.

UNUTMAYALIM: Dün gitti, bu gün bitti, yarın kimin kısmeti, belli değil nefes alıp verebiliyorken, bizleri yoktan var eden, varlığından haberdar eden, sonsuz rahmet ve merhamet sahibi; Allah c.c ipine sımsıkı sarılıp, emrettiklerini yapma gayretinde olup, nehyettiklerinden uzaklaşalım. Efendimizin sünneti seniyyesine uygun yaşamaya çalışıp, Mevlasına layık kul, Habibine layık ümmet, Üstadına sadakatli ihvan, İslamın takva sahibi, salih bir bireyi olmaya çalışalım. Yaratan bizlere bu kadar nimeti, kolaylığı sunarken duyarsız kalmak Müslüman'a yakışmaz.

Bir gün kapanacak mezar kapısı,
Orda dağılacak beden yapısı,
Elinde olsa da dünya tapusu,
Uyan ey gözlerim gafletten UYAN...

Kaynak: Diyanet İşleri Yayınları

Erol ŞENÖZ

KISSADAN HİSSE

KİMSE NASİBİNİN NERDEN GELECEĞİNİ BİLEMEZ

Camide zengin bir adamla bir derviş yan yana namaz kılıyorlardı. Birbirlerine olan yakınlıklarından dolayı ne okuduklarını ve ne dua ettiklerini duyuyorlardı. Derviş namazdan sonra ellerini açtı:

"Ya Rabbi! Karnım çok aç beni şu yemek ve şu tatlılarla rızıklandır," diye dua etti.

Dervişin duasını duyan zengin adam, içinden şöyle geçirdi:

"Bana duyurmak için sesli dua ediyor. Böyle yapmaktansa doğrudan gelip para isteseydi verirdim. Şimdi ona bir şey vermem."

Zengin adam böyle düşünürken derviş caminin bir kenarına çekilmiş ve uykuya dalmıştı. Az sonra camiye elinde tepsiyle bir adam geldi. Doğruca, uyuyan dervişin yanına giderek dervişin uyardırdı ve elindeki tepsiyi dervişe verdi.

Derviş tepsinin üzerini açtı. Zengin adam

geriden bu hadiseyi takip ediyordu. Tepside dervişin az önce duada istediği yiyecekler vardı. Derviş yemekleri yedikten sonra tepsinin üzerini örterek adama geri verdi. Bu işe hayret eden zengin adam merakla yemekleri getiren kişiye yaklaştı:

"Arkadaş sen kimsin?"

"Ben hamallık yapan biriyim."

"Bu adamı tanıyor musun?"

"Hayır."

"Bu yemekleri kim gönderdi?"

"Kimse göndermedi, ben getirdim."

"Peki tanıyorsun da niye getirdin?"

Anlatayım: " Ben fakir biriyim. Hamallık yaparak geçimimi sağlamaya çalışıyorum. Yükünü taşıdığım zengin biri bana fazlaca para vermişti. Hazır elime geçmişken eşimin ve çocuklarımla istediği yiyecekleri yapmak için

gereken malzemeleri alıp eve gittim. Eşim yemekleri yaparken ben uyuya kalmışım. Rüyamda Peygamber Efendimizi (sav) gördüm." Bana buyurdular ki:

– Şu camide bir veli var. Onun canı bu yiyecekleri istedi. O yemeği ona götür. Yiyebildiği kadar yesin. Kalanını da siz yiyin. Allah (cc) size bereket verir. Bunu yaparsan senin cennete girmene ben kefil olurum.

Uyanır uyanmaz hemen tepsiyi buraya getirdim. Gerisini siz de gördünüz."

Zengin adam bu durum karşısında hayretler içinde kaldı ve hamala sordu:

" Bu yemekler için ne kadar masraf ettin?"

O zamanın parasına göre bir şeyler söyler. " Şu kadar para "

" Sana yaptığın masrafın on mislini vereyim, bana kazandığın sevabın bir kısmını ver."

"Olmaz."

"Yirmi mislini vereyim."

"Olmaz."

"Elli mislini yok... Yok... Yüz mislini vereyim."

" Boşuna uğraşma. Ne verirsen ver yine de vermem. Bunun karşılığında Peygamber Efendimiz (sav) benim cennete girmeme kefil oldu. Bütün dünyayı versen yine de vermem. Eğer senin bu sevaptan nasibin olsaydı, bu iş sana nasip olurdu. Baksana, yan yana namaz kılmışsınız ama senin paran nasip olmamış...

La ilahe illallah

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ الرَّسُولُ

Evet bu nasip işi. Kimse bilmez nasibin nereden geldiğini. Gerisi Rabbime ait ELHAMDÜ-LİLLAH

ÜMMETE ADANAN BİR ÖMÜR; BEDİR KARAHAN (KS) EFENDİ

— Ömer Faruk KEŞKEK —

Esselemüaleyküm verahmetullahi ve berekatühü. Resul kokulu ahlakı ile önce yeryüzünü sonra da yüreklerimizi şereflendiren Bedir sultanımızın güzel evlatları. Dost illerinden, aşkın ocağından, pınarın başından selam olsun cümle kardeşlerimize. Özleyen cümle yüreklere selam olsun. Kıymetli üstadımızın nazarı ile yüreklerinde aşk ateşi yakan, davası; Allah davası olan cümle kardeşlerimize, dost kokulu selam olsun.

Yaradanımıza sonsuz hamd ve şükür olsun ki bizler, yeryüzüne pek nadir gelen ve pek az insana nasip olacak olan bir sultana evlat olma nimeti ile şereflendik. Hele de ahir zaman ümmeti olarak; değil halis bir

mürşit kapısı bulmak, itikadı doğru, kulluğunda dikkatli, kul hakkı yemeyen bir din kardeşini bile bulmakta insanların zorlandığı bir dönemde yaşıyoruz. Fitnenin bu kadar bol olduğu, ifsadın ve sapkınlığın üzerimize sel gibi yağdığı, birçok sapkınların İslam kisvesini kullandığı zamanda bizler, şükürler olsun ki bu dönemin en nasipli insanlarıyız. O güzel sultanımız ki, bu küfrün içinde, biz günahkârların yüreğine bir bir iman ve takva tohumlarını serpmiştir. O bize Allahın bir emrini ulaştırırken, söyledikleri söz kulaklara değil, kalplere okunmuştur. Rabbinden bihaber, din-i İslamdan bihaber insanlar, küfrün rüzgarına kapılmış birçok yürek can bulmuştur onun ocağında. Öyle ki; vefatından sonra dahi güzel ahlak üzere ocağında nesiller

yetişmeye devam etmektedir. Allah'ın ve peygamberin idrakında, sözde değil öзде aşiktir onun evlatları. Çünkü sultanımız, Resulullah (sav) Efendimizin ahlakı üzere bir ömür sürmüştü. O, Hadim'ül İslamdı. O Resul kokan bir güldü. O güzel ahlak timsali bir gönül dostuydu. Örnek ahlakı ile mürşitlerin dahi kendisine intisab ettiği bir güzelliği. O, Mürşidi Kamil, Kutb'ul Aktab ve Gavs'ül Azam ve Kutb'ul Ula Şeyh Bedir KARAHAN (k.s.) idi.

Bedir Efendiyi en iyi bilenler şüphesiz ki onun talebeleri, onun günümüze ulaşan evlatları ve vazifesini devam ettiren Mürşidi Kamimiz Muhammed Arap KARAHAN (ks) efendimizdir. Gerek şeyhimizden gerekse ona evlat olan müritlerinden de anlatıldığı üzere Bedir Efendinin, İslamiyeti sevdiren ve Allah Resulü (sav) Efendimizi andıran bir yaşantısı vardı. Çok uykuyu, çok gülmeyi, dünya meselelerini çok konuşmayı ve aşırı yüksek sesle gülmeyi sevmezdi. Hali ve yaşantısı gayet mütevazı idi. Heybetli ve gölgesi ağır olmasına rağmen, insanlara yakındı. Müritleri ile oturup kalkar ve her ne meşakkatleri varsa dinler, çözüm yolu bulmaya çalışırdı. Onun himmetiyle yola çıkanlar hiçbir zaman darda kalmazlardı. Duası ile müşküller hallolur, himmeti ile açılmaz kapılar açılırdı. Nazarı öylesine tesirliydi ki, onun yüzüne bakarken, dünya telaşı ile yorulan yürekler, onun kuvvetli nazarında can bulurdu. Sohbetinde gönüller şenlenir, bir konuştuğu söz bir daha unutulmazdı. Çok zamanlar, bakışlarına birebir denk gelenler, ya cezbeye kapılır ya da düşer bayılırlardı. Sofrası herkese açık idi.

Ona kibrinden düşmanlık edenler dahi, kalabalığın arasında gizlice sohbetini dinlerlerdi. Kerametini bazen de evlatları üzerinde gösterirdi. Bazı müritlerinin elini tutar, onu bayılarak ihvan kardeşinin müşkülünü anlattırırdı. Sohbetinden adeta bal damlardı. Müritlerine; gardaşım, oğlum diyerek hitap ederdi. Onun mütevazı yaşantısının altındaki bu güzelliği fark edenler yoluna can vermeye razı olur, evladı olmak için kapısına gelirlerdi. Kendisinden bahsederken sözleri, zerre kadar benlik taşımazdı. Mütevazılığın ve edebin, ahir zamandaki en güzel örneğiydi. Elinden tutanlar yedi kat semayı ge-

zerken ve manevi hallerinde nice güzellikler bulurken, sohbetinden içenler dünya sevgisini kalbinden söker atar, gece gündüz zikir, dua ve gözyaşı ile meşgul olurlardı. Buna rağmen kendisinden bahsederken fakir diye bahsederdi. O, Rabbinin ona verdiği vazifeyi tam manası ile yerine getirmiş, Rabbinin huzuruna onun sevgilisi ve sadık dostu ve habibinin güzel vekili olarak varmıştı.

Bedir Efendi, müritlerini hem yaşantısı hem de sohbeti ile yetiştirirken vaktinin belli kısımlarını da ailesi ile geçirirdi. Saat 22:00'da uyur, gece 02.00'da geri kalkardı. O saatten sonra seher vaktine kadar teheccüt, zikir, dua ve Rabbiyle muhabbet ile geçirirdi.

Müritlerin müşkülleri için dua eder, onların ahreti için devamlı Rabbine niyazda bulunurdu. Vakti girdiğinde müritleri ile beraber sabah namazını eda ederdi. Sabah namazını eda ettikten sonra kerahet vakti çıkana kadar dua ve zikirle meşgul olurdu. Kerahet vakti çıktıktan sonra işrak namazını kılardı. Bir müddet daha dua ve zikirle meşgul olup, Kur'anı Kerim'ini okur vakti olursa kısa bir süre daha istirahat ederdi. Ziyaretine gelenleri kendisi karşılar, bütün ailesi de bu kapıda gelenlere hizmet ederdi. Vakti geldiğinde namazını eda eder, sık sık müritleri ile zikrederdi. Aşk yeryüzünde hiçbir kapıda yoktu. Zikirleri kuvvetli ve aşklı olurdu. Müritleri arasında her kesimden insan mevcuttu.

Okumuşu, avamı, köylüsü, şehirlisi, talebesi, esnafı, memuru ve siyasi dünyadan kendisine intisap edenler mevcuttu. Sohbetinden herkes istifade ederdi. Herkesin haline, yaşantısına ve kültür seviyesine göre konuşurdu. Ekseriyetle nasihatleri benliği terk etmek ve dürüst olmak üzerineydi. İlim öğrenmenin ve makam mevki sahibi olan kişilerin benlik çukuruna daha yakın olduğunu nasihat eder, müritlerini sakındırırdı. Bunun çok dikkat edinilmesi gereken bir şeytan tuzağı olduğundan bahsederdi. Bir sohbetinde bundan bahsederken: "Çoklarına emek ettim ama hep kendilerinden bildiler. Kıymetini anlamadılar. Bundan dolayı da hepsi kaybetti. Birçoklarında altın yularım gitti evladım." diye bahsetmiştir. Müridin benlikten uzak bir yaşantı sürmesini isterdi.

Çünkü üstadımız Muhammed Arap Efendimizin de bahsettiği gibi benlik bir ağaç yaprağı gibidir. Gözünün önüne geldiği vakit hiçbir hakikati, hiçbir doğruluğu sana göstermez. Ancak ondan arınanlar idrak perdelelerini aralayabilirler.. Bedir Efendi de müritlerine bu konuda sık sık nasihat ederdi. Onların asla devlet veya millet aleyhinde olmalarını istemezdi. Entrikalar ve siyasi çekişmeler içerisinde olmalarını istemezdi. Müritlerinin takva yaşantısı ile gündeme gelmesini ve insanların kendilerini örnek yaşantısı ile tanımasını isterdi.

Bir sohbetinde bu meseleye değinirken: "Oğlum, şayet siyasete girecek olsaydım bu lütfu ihsan ile bütün herkes arkamdan gelirdi. Fakat ben bu yolu tercih ettim. Bu yola girdikten sonra da kalbimde dünya namına zerre kadar bir şey kalmadı. Ben de neyim varsa Rabbimin yoluna feda ettim." buyurmuşlardır. Müritlerinin de ilahi aşk üzere yaşamaları ve bu aşka düşmeleri için elinden gelen gayreti sarf ederdi. Kim ondan himmet isterse muhakkak ona ulaşırdı.

Bir defasında ona gönül veren evlatlarından bir tanesi ziyaretinde bulunmak istemişti. Bu kişi bir bayandı ve eşi ile birlikte kendilerine ait olan tarlada çalışıyorlardı. Eşinden Bedir Efendiyi ziyaret etmek için izin istedi. Kocasının ise bu duruma pek gönlü yoktu. Birkaç kez daha ısrar edince kocası, "Tamam göndereceğim ama bu işi bitirirsek izin veririm" dedi.

Eşi, efendiye gidecek olmanın sevinciyle çalışarak işi bitirdi. Son küfeyi sırtında taşıırken kocası kalbinden, "onu getir bakalım. Seni de efendiye salmam" diye geçirdi. Kendisi de tarlanın içerisinde yürürken ayağı takıldı ve sırtındaki yükü beraber yere yıkıldı. Kalkmaya çalışıyordu fakat nafiye. Bir el boğazından tutuyor nefes almasına dahi müsaade etmiyordu. Yaptığı hatanın o an idrakine vardı. İçinden tövbeyi istiğfar getirir getirmez üzerindeki ağırlık kalktı ve doğruldu. Yaşadığı hadiseyi karısına belli etmeyerek mahcup bir şekilde eşini Bedir Efendiyi ziyarete götürdü. Kendisi de efendinin hanesine girerek selam verdi. Efendi içeride ziyarete gelenlerle sohbet ediyordu. Selamlarına karşılık verdi ve şu latifeli kelamı ile hem oradakileri

güldürdü hem de ne yüce bir hal üzere olduğunu müritleri idrak ettiler. "Hoş geldiniz yavrum. Şükür gelebildiniz. Ama ben kocanın ayağına bugün bastonu takıp düşürmedim bugün biraz zor geldiniz."

Güzel üstadımızın yaşantısında çokça kerametleri olurdu. Birçok kişi, hatta müridi olmayanlar dahi onun bu güzel halinden istifade etmişlerdi. Bedir Efendi, vazife gördüğü dönemde ilim yaygın olmadığı için ve insanlar ekseriyetle İslam'dan bihaber yaşadıklarından ötürü, halkı irşat için sık sık kerametini göstermişti.

Yine bir defasında, kendisine karşıt olan birisi hanesine gelerek kapısını tekmeyle vurup açmış ve Bedir Efendiye edep dışı sözlerle yaptıklarına itirazda bulunmuştur. O dönemde bu insanların Bedir Efendiye "Sen bizim başımıza yeni din mi çıkarıyorsun? Biz, iş telaşından namaz kılmaya vakit

bulamıyoruz. Sen sürekli bu millete geçmiş ve sünnet namazlar kıldırıyorsun. Kur'an mezarlıkta okunur. Sen bu millete sabah akşam Kur'an okutuyorsun. Allah'ın bizim onu zikretmemize ihtiyacı mı var da millete sürekli zikrettiriyorsun?" gibi sözler sarf etmeleri dahi, onun bu zor zamanda ne yüce bir vazife gördüğünün açık bir delilidir. Bedir Efendi orada bulunan müritlerin o an müna-kaşaya dâhil olmalarını engellemiş, ve sakin bir üslupla o kişiye cevap vermiştir.

"Oğlum, haneye tekme ile girilmez. Allah'ın selamı ile girilir. Bir derdin varsa şayet güzellikle söylenir. Sonra da kim haklıysa onun peşinden gidilir." O kişi kısa bir müddet düşünerek efendiye haklı olduğunu söyleyip selam vererek elini uzatmıştır. Onun elini tuttuğu vakit bir müddet cezbeye tutulduktan sonra yere yığılmıştır. Daha sonra sürekli feryat ederek yerde ağlamaya devam etmiş-

ti. Bir süre sonra Bedir Efendi, kelimeyi şahadet getirerek o kişiyi ayıltmıştır. Ayılınca, bir süre sağa sola bakar ve kalabalığın içerisinde efendiyi bulur. Koşarak ayağına sarılır ve ayağının altını öpmeye başlar. Müritler o kişinin elinden efendiyi zorla kurtarırlar. Bedir Efendi, sinirlenerek içeri gider. Müritler o kişiye, bayılınca ne gördüğünü, neden feryat ederek ağladığını sorarlar. O kişi de şu cevabı verir.

"Öldüğümü ve beni mizan terazisinin başına getirdiklerini gördüm. Ne kadar günahım varsa hepsini önüme getirmişlerdi. En küçük bir hatamı dahi es geçmemişlerdi. Günahlarım beni ilerde cehennemine çukuruna itiyordu. Ne kadar feryat etsem de beni dinlemiyorlardı. En son bütün ümitlerimi kaybettim. Son anda Bedir Efendi, beni çıkarıp oradan kurtardı. Ben öyle adamın elini öpmem. Ancak ayağının altını öperim."

Birçok halinden de anlaşılacağı gibi Bedir Efendi, emsali kolay kolay görülmeyen bir Hakk dostudur. İnşallah ona evlat olanlar, onun güzel vekili Muhammed Arap Efendi ile birlikte bu güzel aşkı gelecek nesillere ulaştıracak, yaşantısı ile yüreklerle aşılayacaktır. Onun bahçesinde yetişen güller biiznillah bu bahçe ile sınırlı kalmayacak, gül kokusunu, bütün dünyaya ulaştıracaktır. Nice rahmete susamış yürekler vardır ki, bu kutsal emaneti onlara ulaştırmak bizim boynumuzun borcudur.

Bedir KARAHAN Efendi, güzel ahlakından bizlerin istifade etmesi için Rabbimizin ihsan eylediği bir rahmet pınarıdır. Bizler de bu vesile ile inşallah burada sizlerle buluştukça, onun evlilik hayatını, müritlerini yetiştirmesini, davasına olan aşkını, Rabbine olan yakınlığını ve irşat sistemini işleyeceğiz. Rabbim biz acizlere bu güzel vazifeyi görebilmeyi ve bu güzel amel ile huzuruna çıkabilmeyi nasip eylesin. Rabbim, her anınızda, şeyhimizin himmetini ve tasarrufunu yüreğinizde bulabilmeyi nasip eylesin. Ona evlat olabilmeyi, bu güzel emanetin idrakinde olabilmeyi, edep ve incelik üzere bir ömür sürebilmeyi cümlemize nasip eylesin. Şeyhimizin ocağında bir ömür hizmet ve sohbetlerinde buluşmak duası ile. Esselemü aleyküm verahmetullahi veberekatühü.

Ve Kırkgeçit Çocuklarla Dolar

Rabia KARAGÖZ

Üçler, kırklar, yediler bu illerden geçti de o yüzden mi ismi Kırkgeçit olarak anıldı bu güzel köyün bilinmez; ama dolunay misali bir 'Bedir Efendinin' geçtiği aşikar ki hala sevgisi, şefkati, nefesi, nuru bu beldenin taşında toprağında canlı canlı hissedilmekte. Hala geçtiği, zikirler ettiği, Rabb'ine ilanı aşk ettiği tepelerde muhabbeti buram buram duyulmakta.

Evet Kırkgeçit hâlâ capcanlı.

Coşkun akan dereleriyle, kekik kokulu dağları tepeleri ile, dönüşüyle, esmesiyle, yağmasıyla, titremesiyle, püskürmesiyle, ışıldamasıyla, çocuk sesleriyle cıvı cıvı nefes almakta.

Allah aşkının canlı canlı tecelli ettiği Kırkgeçit !

Bu diyarlara öyle güzel evliyalar, mürşitler gönderilmiş ki ölü kalpler adeta bu mekanlarda dirilmiş.

Bataklıklarda kirlenen, sararan, solan kalpler, mana âlemine yeniden doğmanın, ilahi

aşk ile yeniden filizlenmenin lezzetini tatmışlar.

Kökünden ayrılmış insanlığa, yeniden can suyu olmuş Kırkgeçit toprakları. Bu aşk ile kar kış demeden, Ferhat misali dağları taşları aşmış ve mürşitlerinin dizinin dibine oturmuşların mekanı olmuş.

Burada biçare yürekler Allah dostlarının gönlüne yer edinmişler.

Çünkü mürşidi kamiller Kuran gibidir. Mevlanın yeryüzüne sarkıttığı iplerdir.

Kırkgeçit o zamanlar da olduğu gibi bugünlerde de yeniden bir medrese hükmüne geçmiş ve görevine devam etmektedir.

Şimdilerde gençler buranın manevi havasını soluyup şifalı sularından içiyorlar.

Yeryüzünün seçilmiş mekanlarından olan bu güzel diyar, tıpkı merkezinden akan deresi gibi durmadan çağlamaya, insanlığa hizmet etmeye devam etmektedir.

Her yaz gençler İslami ilimleri, edep, erkan ahlak derslerini bu güzel mekanda almaktadırlar.

Ve Bedir Efendi'nin yıllar önce sarfettiği sözler bir bir tecelli etmektedir.

Şöyle ki:

Bedir Efendi'nin ömür dakikalarının yavaş yavaş azaldığı hüzünlü günlerde, derenin kenarında ihvanları ile oturmaktadırlar.

Coşkun akan derenin zikir seslerine dalmış, tefekkür etmektedirler. Efendi evlatlarına vasiyet niteliğinde sohbet vermeye başlar.

İhvanlardan birisinin, "Kırkgeçit' in ab-ı hayatı mürşitlerine bir şey olursa, buraların tadı kalır mı?" sorusu aklına geldikçe adeta yüreğini dağlamaktadır.

Bu düşüncelerle göz yaşları dökerken Efendi sorar "Evlat nedir bu halin? Ne düşünür de böyle göz yaşları dökersin?"

Önceleri "Böyle bir düşünce mürşide nasıl söylenir?" diye haya ederek söylemek istemez ihvan, ama daha sonra mürşidinin

de ısrarıyla aklından geçenleri söyler.

"Efendim sizden sonra bu diyarlar öksüz kalacak, dağlar neşvesini yitirecek, dereler çağlamayacak eskisi gibi. Bunu düşünürüm içim yanar!"

Efendi gülümser,

"Endişe etmeyin evladım, benden sonra buralar çocuklar ile dolar taşar!" der.

Evet o yıllar da efendinin bu açıklamasına pek mana veremez dervişan. Hatta "Galiba Efendi torunlarını kastetti." diye düşünürler. Lakin gün gelir devran döner, Bedir Efendinin bu duası bir yaman rüzgar olur, fırtınalar koparır, şimşekler çaktırır.

Bu kuvvetli rüzgarların ardından güneş misali bir mürşid'i kamil bu topraklara yeniden doğar.

Efendiden aldığı bayrağı dalgalandırarak koşmaya başlayan bir yiğit doğar!

Bir Muhammed Arap KARAHAN doğar...!

Dumanlı Kırgeçit bozkırlarında atını bir küheylan gibi koşturan! ...

Ve yıldırımdan daha keskin!... Gökgürültüsünden daha güçlü bir sesle!

“Allah bir!!!”

Deyip tereddüt etmeden, Hz. Muhammed Mustafa (sav)’nın davasını omuzlarına yüklenen!... Ve bir nida duyulur!!!

“Davanıza sıkı yapışın! Zemin kaygan! Dayanan kurtulur! Gücü kalmayanı sular alıp götürür!!!” İşte bu imza Muhammed Arap KARAHAN Hazretlerinden başkasına ait değildir... Arap Karahan efendi, Bedir Efendiden sonra yeniden vurur tuğrasını bu İslam belgelerine...

Ve bu aşk ve şevkiyle Kırkgeçit’in yaylalarına gençleri bir bir çekmeye başlar...

Her yaz mevsiminde bir heyecandır başlar. Hizmet aşkıyla koşuşturan bacılar bir bir doğarlar Kırkgeçit yaylasına. Ocaklar yanmaya başlar, yemekler pişer. Hepsi birer Aişe birer Fatıma olur ve hizmet hakimiyetlerini ellerine alırlar gül çehreleriyle...

Dervişler koşup koşup gelirler ak küheylanlar gibi...

Ve işte Bedir Efendinin kastettiği,

“Kırkgeçit inşallah çocuklarla dolar!”

Duası Arap Efendinin nakşi aşkı ve kadiri şefkati ile, gözü pek delikanlılarla, gönlü tertemiz, gözünden ümit ışığı fişkırarak çocuklarla yerini bulur.

Kabul edilen dualar silsilesine dahil olur.

Bu hizmet; bu aşk, bu şevk ve Allah’ın sonsuz inayeti olduğu sürece kıyamete kadar devam edecektir biiznillah...

Ozanlara, şairlere ilham olan mürşitler geçidi Kırkgeçit, daima açık kalacak, insanlığa hizmet edecektir.

Her yıl çoğalarak devam eden, Kırkgeçit Derghanı Eğitim Merkezi nasiplilerini bekleyecek ve Bedir Efendinin duası Arap Efendinin dokunuşlarıyla hayat bulacak çağlayanlar gibi akacaktır biiznillah...

Not: Her yıl Haziran ayında başlayıp Eylül ayına kadar devam edecek olan Kırkgeçit Eğitim Merkezi öğrencilerini beklemektedir.

Mevla evlatlarımızı o duraklardan geçenlerden, oraların manevi havasını soluyanlardan eylesin... Allah’a emanet olunuz...

KISSADAN HİSSE

“Eğer Beni Hafız Yapmazsanız!”

Erol ŞENÖZ

İlkokulu bitirip kursa gelmişti. Ailesi kendi isteğiyle geldiğini söylemişti. Kayıt için adını sorduğumda:

“- Fatma” dedi, hiç de çekinmeyen bir tavrıyla... Ve ekledi:

“- Eğer beni hafız yapmazsanız, kayıt yaptırmak istemiyorum.”

Böyle tehdit edercesine konuşması, onu yaşından daha olgun gösteriyordu. Tebesümle:

“- Korkmayın küçük hanım, siz isteyin hafız da yaparız, hoca da!”

O küçük gözlerinin içi parıldadı birden. Annesi:

“- Hoca hanım, çocuk işte, kusuruna bakmayın. İlle de hâfız olacağım der, başka bir şey demez. Bizim köyün hocasından duymuş.

Peygamber Efendimiz, “Hâfız olanlara cennette taç giydirilecek!” buyurmuşlar herhalde. Siz daha iyi bilirsiniz ya, biz bu kadar duyduk anladık!”

Kendisini teselli etmek ihtiyacı hissettim:

“- Tabii teyze, ne demek! Keşke herkes si-

zin gibi duyduklarını hemen kabul etse de teslim olsa... Siz hiç merak etmeyin, kızınız önce Allah’a sonra bize emanet!..”

Kadıncağız elime yapıştı. Öpecekken ellerimi geri çektim, utandım. Tuttum, ben onun elini öptüm. Gözleri yaşardı.

“- Hoca hanım bu eller, gözler hep günahlı, asıl sizinkiler öpülmeye layık!..”

“- Estağfurullah teyze!” dedim. “O ahirette belli olur.”

Bu konuşmadan sonra kaydını yaptığımda Fatma’nın Erzurumlu olduğunu öğrendim. Bir an düşündüm.

“- Küçük nasıl kalacak, bu kadar uzaklarda...”

Zaman ilerledikçe Fatma’nın edepli tavırları daha da çok etkiledi beni. Azimliydi. Gece-leri uykusunun arasında ayetleri sayıklarken görüyordum çoğu kez. Böyle devam ederken arada bir bana gelip çeşitli sorular soruyordu. Bir gün:

“- Hocam hâfız olmak için Kur’ân’ı bitirmek mi lazım?” diye sordu.

Ben de:

“- Tabii ki hepsini ezberleyeceksin ki, “hâfız” adını alacaksın.”

Bu cevabıma çok üzölmüş gibiydi. Bir şey demek istiyordu sanki... Teşekkür etti ve döndü arkasına gitti.

Derslerim arasında onlara sürekli Kur’ân ezberlemekle işin bitmeyeceğini mutlaka içindekileri uygulamanın gerektiğini hatırlatıyordum. Talebelerden biri:

“- Hocam” dedi. “Fatma’nın annesi, abdestli olmayanların hâfızlara dokunamayacağını söylemiş. Bu doğru mu?” diye sordu.

Çok ilginçti doğrusu. İçimden «mâşallâh!” dedim. Ve onların sorularına da cevap vermek için, “Osmanlı zamanında atalarımız Kur’ân’a ve hâfıza kıymet verdiklerinden öyle yaparmış.” dedim.

Çok hoşlarına gitmişti bu iş. Hepsi âdeta kendilerini ulaşılması zor, vitrindeki altın gibi görüyorlardı.

“Görsünler” dedim kendi kendime... Bu yaşta, buralara gelmişler. Allah’ın kelâmını ezberliyorlar, onlara fazla görmem bunu.

Bu arada Fatma ara sıra rahatsızlanıyor ve revirde yatıyordu. Zaman geçtikçe Fatma’nın morali ve sağlığı daha da çok bozuluyordu.

Bir gün dersini iki kez aksatınca sormak zorunda kaldım:

“- Ne oldu, yoksa anneni mi özledin?”

Sert bir şekilde bana döndü. Solgun yüzüne

bir ciddiyet gelmişti:

“- Hayır”, dedi.

“- Öyleyse neden moralin bozuk? Sık sık da hasta oluyorsun!” dedim.

Yalvarır gibi oldu. Gözleri dolmuştu:

“- Yanlış anlamayın, inanın ki annemi özleyip de gitmek istediğim yok. Burayı çok seviyorum. Allah’ımdan çok korkuyorum. Buraları terk edersem, bana ahirette hesabını sormaz mı?”

Dilim dudağım bağlandı. Bir şey diyemedim. Suçlu bile hissettim kendimi. O küçük kalpte bu ne imandı, Ya Rabbi! Onu hayranlıkla izliyordum.

Bir gün çok rahatsızlandı. Doktora götürmek zorunda kaldık. Bir çok tahlillerden sonra, arkadaşım olan doktor hanım:

“- Hoca hanım, derhal bu talebeyi ailesinin yanına gönder.” dedi.

Şaşkınlıkla:

“- Neden?” diye sordum. Bana:

“- Belki üzülecek, hatta inanmayacaksınız ama, bu talebe “kanser!...”

Âdeta başımdan aşağı kaynar sular dökülmüştü.

Hastaneden ayrılırken Fatma’ya hiçbir şey diyemedim. O ise hâlîmi anlamış gibi, bana sorular sorup dikkatimi dağıtmaya çalışıyordu.

Kulağıma eğilerek:

“- Hocam” dedi. “Azrail insanların canını alırken nasıldır?”

Ağlamamak için zor tutum kendimi:

“- Mümin kullara karşı çok güzel bir surettedir.” dedim. Mırıldandı:

“- Belki hafız olamam, ama Elhamdülillah müminim!” diye.

Hâfız olmak için Kur’an’ı bitirmek gerektiğini söylediğimden neden üzüldüğünü şimdi anlamıştım. Demek ki hastalığını biliyordu.

Bir kaç gün sonra eşyalarını hazırlamaya başladık. Çünkü artık dayanılmaz acılar içinde kıvranıyordu. Evine gitmesi gerekiyordu. Ailesi geldi. Fatma yanıma gelerek, mahcupiyetle:

“ - Bana kızmadınız değil mi? Eğer söyleseydim belki kursa almazdınız!..”

“ - Ne demek!.. Nasıl kızarım sana..” dedim. “Hem sonra, sakın üzülme hafızlığımı bitiremedim diye. Bu yola girdin ya, Rabbim seni hâfızlar zümresinden yazmıştır inşallah!” dedim.

Öyle sevindi ki! Sarıldı boynuma:

“- Gerçekten ben şimdi hâfız sayılır mıyım? Anne bak duydun değil mi?” Hüngür hüngür ağlıyordu.

Ya Rabbi, bu ne aşktı!

Rabbimin hikmeti tecelli etse de iyi olsaydı şu Fatma, ne güzel bir kul olurdu.

Böylece Fatma’yı gözyaşları ile Erzurum’a uğurladık. Çok geçmedi. Bir iki hafta sonra ailesi ağırlaştığı haberini verdi. Bu bir iki hafta içinde ondan iki mektup almıştım. Bana hep hafızlık tacını merak ettiğini, bunun rüyalarına bile girdiğini yazıyordu.

Bir gün sabah namazından sonra telefon çaldı. Fatma’nın annesiydi karşımdaki ses... Ağlamaklı bir sesle:

“ - Hoca hanım Fatma’yı uğurladık. Rica etsem bir hatim okur musunuz?” deyince, ben de dayanamadım ağlamaya başladım.

Annesi beni teselli edercesine telefonu kapatmadan:

“ - Size ölmeden önce şunu söylememi istedi”, dedi. Hıçkırarak:

“- Anneciğim, hocama söyle!.. Azrail söylediğinden de güzelmiş.»

“Ey Rabbim; senin kelâmın için yanıp tutuşan, yoluna yapışıp kelâmına sımsıkı sarılan kulunu, sen son nefesinde yalnız bırakır mısın hiç?” Bırakmaz inşallah.

SİYER-İ NEBİ

Fatma Zehra ÇABUK

HZ. PEYGAMBERİN GENÇLİĞİ

Bismillahirrahmannirrahim

Yüce Rabbimizin adıyla başladığımız bu konumuza öncelikle hepimizi sonsuz rahmet ve sonsuz merhamet sahibi olan Cenab-ı Hakk'ın selamı ile selamlamak isterim. "Esselamu Aleyküm Ey Muhammed Ümmeti".

Bir önceki yazımız da sizlere Sevgili Peygamberimiz Can Muhammed'in dünyamızı şerefliendirmesi ardından da çocukluğundan konu edinmiştik. Bu yazımız da ise Efendimizin gençliğini ve Hz Hatice ile izdivacını anlatacağız biiznillah.

Sevgili Peygamberimiz Muhammed Mustafa (s.a.v) 'in gençliği amcası Ebu Talip'in yanında geçmiştir. Ebu Talip iyi bir tüccardı. Sevgili yeğnini de kendisi gibi iyi bir tüccar yetiştirmişti. Efendimiz gençlik çağına atılır atılmaz tüm sorumlulukların altına girmiş, evin geçimini üstlenmişti. Kısa sürede amcası ile birlikte çeşitli kervanlara katılmış genc yaşta bir çok tecrübeye sahip olmuştu. Efendimiz peygamberlikte nasıl bir ahlaka sahipse Peygamberlikten öncede o ahlak üzereydi. Doğru sözlü, güvenilir, adaletli, merhametli, hoş görüşlü oluşu Mekke Halkı tarafından çok iyi bilinirdi. Bu yüzden herkes Efendimizle ticaret yapmak istiyordu. Kendisine genç yyaşında "Muhammed-ül Emin" (Güvenilir Muhammed) lakabını verdiler.

Efendimiz yaşadığı topluma hiç bir zaman ayak uydurmamış, öyle ki her davranışıyla on-

ların içinden ayrılan değerli bir mücevherdi. Efendimiz bir o kadar dikkatli, özveriliydiki putlar adına kesilen hiç bir eti yemezdi. Kendisine teklif edildiğinde "Ben putlara kurban edilen şeyleri yemem" der reddederdi.

O kadar güzel ahlaka sahip olan Efendimiz ayrıca çok sağ duyulu bir gençti.

Güçlünün güçsüzü ezdiği bu toplumda hiç bir haksızlığa sessiz kalmadı. Mekke'nin ileri gelen kabilelerinde katıldığı "Hilfü'l-fudûl" (Erdemli İnsanların Yemini) adı altındaki bu cemiyete katılmış, bir çok mazlumun hakkını savunmuştur.

Rabbim Muhammed Ümmeti'nin gençlerini de Canlar canının gençliğine bezetsin inşallah. Bizlere ona layık ümmet olmayı nasip eylesin

HZ. PEYGAMBERİN HZ. HATİCE İLE İZDİVAÇI

Rasûlü Ekrem yirmi beş yaşında idi. Güzelliği, ahlakı, dürüstlüğü ve emin (Güvenilir) oluşuyla Mekke halkını kendine hayran bırakırdı. Her işini dosdoğru ve en güzel şekilde yapan Efendimize (s.a.v) herkes en kıymetlilerini, ganimetlerini gözü kapalı emanet ederdi. Kötülüğün çepeçevre sardığı o Cahiliye Devrinde böylesine güzel ahlaka sahip olan Efendimizi bilmeyen, tanımayan yoktu.

Kureyş'in ileri gelenlerinden Hüveylid b. Esed'in kızı olan Hz Hatice (r.a) ise kırk yaşlarında (Daha küçük yaşlarda olduğuna dair rivayetlerde vardır) dul bir kadındı.

Soy sopta güzellikle ise Mekke kadınlarının en üstünüydü. Kendisi zira Cahiliye devrinde bile "Tahire"(Temiz kadın) lakabıyla anılırdı. Hz Hatice (r.a) çok da zengindi ve ticaretle uğraşiyor, kervanlar düzenliyordu. Mallarını ise çalıştırdıkları vasıtasıyla idare ediyordu. Adeta o dönemin uluslararası ticaret şirketi gibi çalışıyordu. Fakat Hz Hatice (r.a) istenilen karı elde edemiyordu. Çünkü insanlar hep yalancı, dolandırıcı ve sahtekardı. Şam'a göndereceği kervan için ise artık güvenilir birini aramaya karar verdi. Ebu Talip bunu duydu ve biricik yeni Efendimize söyledi. Efendimiz de bu görevi kabul etti. Ebu Talip bu kervan için herkese iki deve verilirken Efendimiz için dört deve istemişti. Yeğenine olan güveni sonsuzdu. Hz Hatice ise bu istek karşısında çok sevindi ve hemen kabul etti. Peygamberimize yolculuk esnasında yardımcı olması için kölesi Meysere'yi de gönderdi. Bu ticaret sayesinde Efendimiz ve Hz Hatice yakından tanışma fırsatı bulmuşlardır. Kervan ticari açıdan çok başarılı geçmişti. Hz Hatice de çok memnun kalmıştı. Kervan dönüşü Meysere Efendimize hayran olmuş, bu durumuda hemen Hz Hatice'ye anlatmıştı. Hz Hatice'nin Rasûlü Ekrem'e olan ilgisi daha da artmıştı. Kendisine sürekli Mekke'nin en zenginlerinden evlilik teklifi geliyordu. Ama Hz Hatice hepsini reddederdi. Evlenmeyi düşünmüyordu lakin Efendimizi tanıyınca bu fikrinden vazgeçmişti adeta. O da kölesi Meysere gibi Efendimize hayran olmuş, gönlüne bir ateş düşmüştü. Bunun üzerine Hz Hatice arkadaşı Münye b. Nefiseye bu durumu anlattı. Münye b. Nefise de Efendimize bu evlenme teklifini getirdi. İki Cihan Selver'i de bu teklifi kabul etti. Amcası Ebu Talip'e bu meseleyi anlatarak onunda onayını aldı. Efendimizin cevabını duyan Hz Hatice Rasûlü Ekrem'e "Ey amcam oğlu! Sen, benim akrabam olduğun, kavmim içinde şerefli, güvenilir kimse, güzel huylu, doğru sözlü bulunduğun için seninle evlenmeyi arzu ediyorum." diyerek peygamberimize olan hayranlığında açıkca dile getirdi. (Hz. Hatice ile Efendimizin soyu dedeleri Kusay'da birleşmektedir ve Hz Hatice de bu yüzden Efendimize "amcam oğlu" hitabını kullanmıştır.)

Bu konuşmalardan sonra efendimiz amcaları Ebu Talip, Abbas ve Hamza ile Hz Hatice'yi istemeye gittiler. Hz Hatice'nin babası Ficar Savaşında vefat ettiği için amcası Amr ibn Esed'ten istediler. Hz Hatice'nin amcası da

"Ey Kureys Cemaati şahit olunuz ki Hatice binti Hüveylid'i Muhammed bin Abdullah'a nikahladım. " diyerek bu evliliği onayladı. Nikahın ardından koyunlar, develer kesilmiş, düğün dernek meclisi tertip edilmişti. Mekkeliler de bu birlikteliği çok içten onaylamışlardı. Nübüvvetten on beş yıl önce vuku bulan bu izdivaç yirmi beş yıl sürmüştü (Efendimizin en uzun süren evliliği) ve herkese örnek bir evlilik olmuştur. Öyle ki Rasûlü Ekrem her işini kendi yapar, ev işlerine dahi yardım eder ve evin her sorunuyla herdem olurdu. Hanımı bol servet sahibi iken bile Efendimiz hiç bir zaman asla israfa, gösterişe kaçmadı, daha önceki mütevazî hayatına devam etti. Hz Hatice ise Efendimize hizmet etmek için eve hizmetçi almazdı. Her işini bizzat kendisi yapardı. Her zaman Efendimizin üstüne titrerdi. Rasûlü Ekrem de Hz Hatice'yi o denli çok severdi. Hz Hatice hayattayken başka biriyle evlenmeyişi bunun bir göstergesi olsa gerek. Hz Ayşe'nin de; "Hatice'tül Kübra dan başka Nebiyyi Ekrem'in zevcelerinden hiç birini kıskanmadım." sözü bu durumu tastiklemektedir.

Hz. Hatice den sırayla Kasım, Zeynep, Rukiye, Ümügülsüm, Fatıma ve Abdullah adında evlatları dünyaya gelmiştir. İlk oğlu Kasım dan dolayı Rasûlü Ekrem'e "Ebul Kasım"(Kasım'ın babası) künyesini almıştır.

İki Cihan Selver'i çocuklarına çok düşküdü, onları çok severdi. En küçük kızı Fatıma dışındaki çocukları kendisinden önce vefat etmiştir. Rasûlü Ekrem o nur gözlerinden her biri için çokça göz yaşı dökmüştür.

İki Cihan Selverin de Hz Hatice'nin yeri hakeza bambaşkaydı. Efendimizin bu sözünde bunu tastiklemektedir.

"Allah bana ondan daha hayırlısını vermemiştir. Herkes benim peygamberliğimi inkar ederken, o bana inandı. Herkes beni yalanlarken o tastik etti. İnsanlar mallarını esirgerken o malıyla bana destek oldu. Allah bana ondan çocuklar nasip etti."

Cenab-ı Hak bizlere de Efendimizin izdivaçını örnek almayı, her daim onun yolundan gitmeyi nasip etsin inşallah. Selam ve Dua ile..

Kaynakça;
İbn Hişam, sîre, c. 1, s. 201; İbn Sa'd, Tabakat, c. 1,s.131
Müslim, sahih, c. 7,s 333
Diyarbakri, 1, 264; Yakubi, 2,20
Hz Muhammed Mustafa kitabı Erkam yayınları

Faaliyetlerimiz

21 Nisan 2019 - Osmaniye İstişare Toplantısı

21 Nisan 2019 - Osmaniye İstişare Toplantısı

Faaliyetlerimiz

22 Nisan 2019 - Kahramanmaraş Ziyareti

23 Haziran - 27 Temmuz 2019 - Erkek ve Kız Kuran Kurslarımız

Faaliyetlerimiz

23 Haziran - 27 Temmuz 2019 - Erkek ve Kız Kuran Kurslarımız

23 Haziran - 27 Temmuz 2019 - Erkek ve Kız Kuran Kurslarımız

Faaliyetlerimiz

23 Haziran - 27 Temmuz 2019 - Erkek ve Kız Kuran Kurslarımız

24 Haziran - 7 Temmuz 2019 - Kayseri Kermesi

Faaliyetlerimiz

11 Temmuz 2019 - Tufanbeyli Ziyareti

27 Temmuz 2019 - Yıldönümü Programı

Faaliyetlerimiz

27 Temmuz 2019 - Yıldönümü Programı

Pınarbaşı Belediye Başkanı Memduh Uzunluoğlu ve Sarız Belediye Başkanı Baki Bayrak'ın Yıldönümü Ziyareti

Geldim Bedir Karahan'a

**İmtihan yeri burası
Bitmez aşğın çilesi
Silem diye yüz karası
Geldim Bedir Karahan'a**

**Ömür biter dura dura
İsyân yükü yüzler kara
Bulam diye buna çare
Geldim mürşit Karahan'a**

**Ben ayrıldım sen ayrılma
Ayrılıp yoldan kalma
Gel bu dergahtan ayrılma
Geldim mürşit Karahan'a**

**Müşkülümü bitir deyi
Muradıma yetir deyi
Muhammed'e götür deyi
Geldim mürşit Karahan'a**

Hacı Ahmet EVSEN

HAC - UMRE KUDÜS

KÜLTÜR TURLARI

**HABİB KAĞAN
TURİZM**

HAC VE UMRE ORGANİZASYONU

Cami Kebir Mh. Ulu Cami Cd. Kara Çavuş İş Merkezi No:2/3
Melikgazi/KAYSERİ Tel: 0352 221 48 48-49

 /habibkaganturizm

www.habibkaganturizm.com

GEL GİDELİM MUHAMMED'E

Açar şeyhimin gülleri
Toplar onu müritleri
Eser seherde yelleri
Gel gidelim Muhammed'e

Medine çok uzaklarda
Gönlüm her gün firaklarda
Salavatı dudaklarda
Gel gidelim Muhammed'e

Medine ne güzel şehir
Güzelliği Hak'tan gelir
Şeyhim bize rehber olur
Gel gidelim Muhammed'e

Mürşit gönüller sultanı
Medine'de onun yâri
Hasreti yaktı sinemi
Gel gidelim Muhammed'e

Dünya bize oldu bela
Şeyhim sana malum ola
Ayak yalın düşek yola
Gel gidelim Muhammed'e

Şeyhim Sultan Bedir ile
Ali Osman Ömer İle
Sıddık ile pirlere
Gel gidelim Muhammed'e

Güzel olur amellerin
Çare bulur müşküllerin
Affa uğrar günahların
Gel gidelim Muhammed'e

Aciz Arap'ın varını
Verem kurban ol canını
Görem gönül mihmanını
Gel gidelim Muhammed'e

Muhammed Arap KARAHAN